

Előfizetési árak:

Egy évre	6 frt	— kr.
Félévre	3 frt	— kr.
Negyedévre	1 ft 50	kr.
Egy óra	—	50 kr.
Egyes szám	ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
ahová az előfizetések és a lap
szállítására vonatkozó felszo-
lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
ahová a lap szerkesztői részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
desben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger M. stóda Domján I., Valentia K. és (Széchenyi-tér), Engel Lajos (16-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Bőhm Manó (16-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Előfizetésre való fölhívás

a „PÉCSI FIGYELŐ“ (Pécsi Hirlap)

XXI. évfolyamára.

Ha az országban megjelenő hirlapok év-
folyamszámait nézzük, nem sok van, mely a mi
évszámunkat túlhaladná.

Hogy pedig a **Pécsi Figyelő** jannyi
idő óta fönnállhat, az bizonyára azon körül-
ménynek tudható be, hogy a nagy közönség
méltányolta önzetlen, független, őszinte szolgál-
latát és törekvését, pártfogásába vette s lehe-
tővé tette létezését.

Ezen hosszú, küzdelem teljes 20 év alatt
több konkurens vállalatot láttunk keletkezni,
melyek azonban hosszabb-rövidebb idő alatt
megszűntek, mert a közönség csakhamar belátta
hogy azok érdeklajházásból, haszonlesésből
nyerték keletkezésükhöz az impulzust.

Most az új év küszöbén ismét azon kére-
lemmel fordulunk a **Pécsi Figyelő** köré
csoportosuló közönséghez, hogy méltányolva
önzetlen működésünket, azon jóindulatot, mely-
ben bennünket 20 év óta részesít, ne vonja
meg ezentúl se, s a **Pécsi Figyelő** iparkodni
fog ezentúl is az ő érdekét előmozdítani, vé-
deni, sőt — ha kell — érdekében támadni is.

A **Pécsi Figyelő**-nek — mely ezen-
túl is hetenként kétszer jelenik meg, mindenkor
legalább 8 oldalnyi terjedelemben — előfizetési
ára a régi marad, mely előfizetési pénzek ren-
des beküldését tisztelettel kérjük.

Hazafiai üdvözléssel

A „Pécsi Figyelő“
(„Pécsi Hirlap“)
kiadóhivatala.

Előfizetési díj:

Egy évre	6 frt	(12 korona)
Félévre	3 frt	6 „
Negyedévre	1 ft 50 kr.	3 „
Egy óra	50 kr.	1 „

Kormány-basáskodás.

(H.) Az atyai gondoskodásu belügy-
minisztérium csak veteránegyleteket, jóté-
kony nőegyleteket, könyvtár nélkül szüköl-
ködő olvasóköroket engedélyez, más egye-
sületek, melyeknek politikai céljaik van-
nak, vagy amelyek a politikával nem bi-
belődve municipális ügyekkel akarnak
foglalkozni, azok nem kapnak engedélyt
a megalakulásra.

Pécs városában akart alakulni a vá-
rosügyekkel foglalkozó polgári kör. Ezt
a belügyminiszter nem engedte meg, mert
— ugymond — politikai tendenciái van-
nak. Megjegyzendő, hogy ezt az alap-
szabályok egy szóval se érintik
s így a miniszter többet olvasott ki belő-
lük, mint amennyit lehetett, s gyerekes
ijedelmében elfeledte azt, hogy az
olyan kört, mely alapszabályait
túl lépi, törvény adta hatalmával fogva
egyszerűen megszüntetheti. De
erre se polgármester, se főispán, se bel-
ügyminiszter nem gondoltak, csak arra,
hogy itt a kormánypárt s ezzel együtt a
kormány érdekei forognak veszedelemben,
s a belügyminiszter ezért képes volt tör-
vénsértést, alkotmányértést követni el
lábbal tiporván a gyülekezési jogot, a
municipális ügyek ellenőrzésének jogát.

Ezeket pedig azért mondtuk el, mert

a megtagadott városi polgári kör sokban
összefügg Pozsony politikai és municipá-
lis belügyeivel.

Az alakulóban volt pécsvárosi kör
alapszabályait a Pozsonyban már létező
hasonló jellegű kör alapszabályairól má-
solta le. Amazt — a pozsonyit — meg-
engedte egyik előbbi belügyminiszter, a
pécsitől Szapáry megtagadta az engedélyt.

Ez injuria, amit a belügyminisztérium
be is látott, mert most meg, nehogy Po-
zsonyra hivatkozhasunk, hát ott is köve-
tett el egy másik injuriát. A mi kormány-
rendszerünknel már ez így megy: egyik
jogsérelmet egy másik jogsérellemmel akar
orvosolni.

Pozsonyban legutóbb nemzeti párti
kör volt alakulóban. A belügyminisztérium
e kör alakításától megtagadta az enge-
délyt, mert úgy találta, hogy a kör mu-
nicipális ügyekkel is akar foglalkozni.

A kórikum fölséges. Nálunk az a
baja, hogy a municipális ügyekkel foglal-
kozni akaró kört a politikától félti, amott
az a félelme, hogy a politikai pártkör
municipális ügyekkel is talál foglalkozni.
De ez nem annyira kórikum, mint inkább
a gyámoltalanságból folyó basáskodás, a
szabadságnak mindenféle logikátalan kor-
látozása, s amellet képtelen politikai el-
vnek a föllállítása, mely azt czélozza, hogy
az emberek többé se politikával se muni-
cipális ügyekkel ne foglalkozzanak, hanem
azt hagyják teljesen a kormányra. Sza-
badság és igaz szabadelvűség csak olyan
államban van, melyben a polgárság bele-
szólhat a politikai s a törvényhatósági
ügyekbe. A mi kormányunknak ellenben

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Az én falum.

— Erzsike! Hallatszott a tanítóék pitva-
ráról egy éles hang, a kiben kedves olvasó,
mindenesetre megismerheted a mesterné szavát.

Alkalmassint megismerte Erzsike is, mert
ijedten ugrott el a muskátlis ablakról, s mint a
ki valami rossz fát tett a tűzre, pirulva szaladt
a pitvarra, a honnan édes anyja hangját hal-
lotta.

— Erzsi! Hát hányszor kell még utánad
kiabálnom? Hol haszontalankodtál megint? Egy-
kettő, a konyhába, láss a vacsora után!

A lány kisompolyog a konyhába, egy ki-
csit kever mindegyik lábában, aztán leteszi a
főzőkanalat, és elmereng. Nem azon, hogy a pap-
rikásba kellene e még krumplit vagdalni, vagy
sem, hanem azon, hogy miért lovagol el már
harmadszor itt az ablak alatt a szomszéd ura-
ságnak gavallér fia, s miért köszöntget be olyan
nyájasan a muskátlis ablakon, mikor ezelőtt
eszébe se jutott az ilyesmi.

Erzsike benézett a törött, pókhalós kony-
hai tükörbe, s minden önhittség nélkül konsta-
tálhatta, hogy ő szép; azután rá gondolt a mus-
kátlira, a mi az ablakban áll, és minden elfo-
gultság vagy rossz akarat nélkül kimondhatta,
hogy az határozottan csunya. Már most ha an-
nak a gavallérnak egy csepp szépérzéke van,
bizonyosan nem a muskátlit nézte, hanem a
mögötte kandikaló szép leányt.

Ez eddig el van döntve kétségbevonhatat-
lanul, de az is kétségbevonhatatlan, hogy ez-
alatt a paprikás alaposan megkozmasodott.

A mit ennek a következményeként a mes-
terné Erzsikével cselekedett, azt nem árulom el,
nehogy a kétségkívül nyájas olvasó az ő anyai
szívének engedékenységében kételkedni találjon.

Ha megtudta volna, hogy a fiatal uraság
is oka közvetve a paprikás szomorú sorsának,
bizonyosan még nagyobb baragra gerjed, s ha
mással nem, főzőkanállal veri ki lánya fejéből
az oktalan ábrándot, de szerencsére nem tudta
meg, s így Erzsike még azon este, mialatt nyil-
tan a paprikást könyezte meg, zavartalanul gon-
dolhatott lovagjára.

Történt, hogy másnap reggel a mesterné

kiment a földekre megnézni, hogyan áll az idei
káposzta termés, a mi ugyan elég költői foglal-
kozás, de ezalatt Erzsike otthon a muskátlis
ablak mellől leshette a gavallert, s ez minden-
esetre költőibb.

A lovag meg is érkezett, s mert az uton
találkozott a mesternével, s mert az öregről úgy
is tudta, hogy az most az iskolában kinlódik,
szépen megállt a mesterék ambitusos háza előtt,
lovát odakötötte az akáczfához, s odament a
muskátlis ablakhoz beszélgetni.

Istenem, ha azok a muskátlik beszélni tud-
nának! Ha az ablakpárkány megszólalna, s vélet-
lenül elárulná a mesternének, hogy mi történt
az alatt, míg ő gyanútlanul nézte a káposztá-
kat! Ha megmondaná, hogyan pirult el először
Erzsike, hogyan bátorodott aztán neki, s milyen
kedvvel beszélgetett gavallérjával; hogyan csat-
tant el az első csók s hogyan követte azt száz
meg száz.

Mégis csak jó, hogy az Isten az ablak-
párkányokat némának teremtette.

Hanem azt hiszem, megtehetné volna ugyan-
ezt a jegyzőnével is, a ki átellenben lakik, s
szemével majd elnyelte a szerelmes párt: a vén

az a célja, hogy lassan már a gondolkodást is államosítsa. Mindenféle korlátozást állít a szabadelvűség nevében a jogok szabad gyakorlata elé, hogy ezekkel a tilalomfákkal idővel kiközösítse az adófizetőket politikából, adminisztrációból, s minden más szociális jogaiból.

Erélyes föllépés segíthet csak ezen. Tegyük szavá a dolgot a képviselőházban; tegyük ezt mielőbb, mert a kormány-baszkodás máris nyíltan grasszál s a 67-es rattler alkotmánynak előbb-utóbb a fejét is le fogja vágni.

A képviselőházból. A költségvetés általános tárgyalását kedden befejezte a képviselőház. A vita, mely a költségvetésnek általánosságban való megszavazása mellett vagy ellen folyt, magas parlamenti színvonalon állott, s ugyancsak messze fölülmulta amazt, melyet a közelmúltban még Szapáry vezetett. A ház többsége természetesen megszavazta a költségvetést általánosságban. A részletes tárgyalás január 9-én fog kezdődni. Addig a képviselőház nem tart ülést.

Kétévi katonai szolgálat. Németországban a katonai letszámot emelni akarják s ezzel egyidejűleg leszállítják a szolgálati időt, hogy Mars uram is jóllakjék, de a káposzta is megmaradjon — értvén a káposzta alatt a költséget. A két évi szolgálati idő kérdése most az osztrák-magyar katonai köröket is foglalkoztatja. Szerintük a két évi szolgálati idő behozatalát Ausztria-Magyarországban különösen az a körülmény teszi kívánatosná, hogy a szolgálati idő most nagyon egyenetlen. Arról van továbbá szó, hogy a két évi szolgálati időt a honvédségnél is behozzák. A hadseregnél nem tervezik a békelet szám gyarapítását, de igenis a honvédségnél. Az új rendszer szerint a háború létszám tizenkét évfolyamban 1,800.000 főre emelkednék, míg most csak 1,370.000 főt tesz ki. Minthogy ebben az esetben a tisztek hiánya még érezhetőbbé valnék, ezen a bajon úgy akarnak segíteni, hogy bizonyos szolgálatokat, melyeket most tisztek teljesítenek, jövőben altisztek végeznének.

HIREK.

Boldog ünnepeket! A Pécsi Figyelő szerkesztősége és kiadóhivatala az ő nagy családjának: kedves olvasóinak és munkatársainak zavartalan boldog ünnepeket kíván.

— **(Rendkívüli közgyűlés a megyén.)** Rövid időköz után esőtörtőkön volt a második rendkívüli közgyűlése a megyének a bucsuzó év utolsó hónapjában. A megyebizottsági választások miatt volt ez szükséges, s ezen

kecskék rendesen irigylik, ha a fiatalok nyalják a sőt.

A jegyzőné mindjárt szaladt a postás-kisasszonyhoz, elmondta neki, mit látott, füllentett is hozzá olyant, a mit nem látott, s végül a lelkére kötötte, hogy az istenért ne szóljon a dologról senkinek, különösen ne a mesternének, mert az összetöri a lányát, ha csak egy szikrát is megtud a dologból.

A jegyzőné elérte célját, mert a postás-kisasszony tüstént átszaladt a mesternéhez. Erzsikét mikor meglátta, olyan gyanus mosoly futott végig a szája szélén, hogy a szegény lány mindjárt tudta, hányat ütött az óra.

Be is szaladt a mehesbe, magára zárta az ajtót, s ott ben sirdogált, míg végre a nagy keserűség mián elnyomta az álmot.

Oda ben pedig ez alatt nem történt semmi, épen semmi különös dolog.

Legfeljebb az, hogy a postás-kisasszony gratulált a mesternének, a miért a leánya menyasszony. Ez nagyot nézett, az pedig elmondta, hogy mi történt ma délelőtt. A mesterné fogta a sodrófát, és egész szeliden megjegyezte (azt hiszem, jónok ismerik a szelidségét a mi mes-

a gyűlésen igazolták a hetekkel ezelőtt ujonnan választott bizottsági tagokat. Vagy 50 lelket számlált a közgyűlés, melyet Kardos Kálmán főispán vezetett. Bevezetésül Wekerle és Hieronim rendeleteit olvasták föl, melyekben az előbbi tudatja a municzipiummal, hogy a miniszterelnökké, utóbbi meg, hogy belügyminiszterre nevezte ki a király. A megye üdvözlő fölliratot intéz mindkét miniszterhez. Azután megválasztották a központi választmányt, melynek három évre szól a mandátuma; a megválasztottak a következők: Antal Pál, Benyovszky Manó, Driesz Lajos, Elversz Nándor, Feszti Károly, Forray Iván, Gyenes Kletus, Gállos Ede, Jagits József, ifj. Jeszenszky Ferencz, Kiss Aladár, Kissfaludy Pál, Koszits Szilárd, Koszits Kamill, Margittai Péter, Mándi Samu, Nagy Jenő, Németh Ignác, Németh Lipót, Országh Lajos, Polgár Jenő, Radocsay Sándor, Seb Karoly idős, Sey Lajos, Siskovits Tamás, Szily Pongrácz, Szily Tamás, Simonfay János, Stájevits János, Szily János, Trixler Károly, Zsolnay György. A tisztviselők fizetésjavítás kérdésének megoldásával megbízott küldöttség is a közgyűlés elé terjesztette javaslatát, melyet a közgyűlés el is fogadott. E javaslat szerint az ezer forintos és ezen alul eső fizetéssel bíró tisztviselők 10 százalékos fizetésjavításban részesülnek; az ö s s z e s tisztviselők lakbérátalányuk után 40 százalékos lakbér pótlékot kapnak; az uti általánnyal még nem bíró tisztviselők, kiknek erre joguk van, utiátalányt kapnak, az ezzel már bírók általányát pedig a szükség szerint emelni fogják. E díjemelésre a fedezetet nagyon sok különféle alapról vette a bizottság. — A megejtett megyebizottsági választások legtöbbjét igazolta az erre hivatott választmány s a közgyűlés, csupán a regenyeit és csurait nem, melyeket alai hibák miatt megsemmisített.

— **(Szünik a difteritisz.)** Pécsen a difteritisz már szünőfélben van; betegedések ugyan fordulnak elő, de lefolyásuk enyhébb s e héten vasárnap óta péntek estig nem volt haláleset. Vasárnap egy halott-gyermekeket szállítottak ki a temető halottas házába. A vidéken ellenben — hol a nép sehogys akarja elismerni a betegség ragadós voltát — még mindig erősen pusztít. Most különösen a hegyháti járás helységei szállta meg a veszedelem. Liget és Abaliget 4—5 éves gyermekei közt nagy a halandóság.

— **(Czigány népszámlálás.)** A belügyminiszter a két év előtti népszámláláskor keresztülvitt czigány-összeírásnál pontosabb czigány-számlálást akar, s azért utasította a megyéket és városokat, hogy a czigányokat újból irassák össze. E munkálatnak az egész országban egy és ugyanazon napon kell végbe mennie, s erre a miniszter 1893. január 31-ét tűzte ki. Az utasítás szerint ahol elszórtan csak néhány család tartózkodik, ott községi- vagy körjegyzők végzik az összeírást; ahol nagyobb csapatokban szoktak kóborolni, ott külön ügynökökről kell gondoskodni, s ha a szükség úgy kívánja, megfelelő esendőri vagy katonai karhatalomról is

terünk feleségének), hogy a lányát menten agyonüti vele.

Ekkor lépett be a mestram, a ki mikor megtudta, hogy mi van készülöben, úgy vélekedett, hogy neki is van valami beleszólása a dologba, mert hát tulajdonképen neki is lánya volna Erzsike.

A mesterné ez utóbbit nem tagadta, a mi elég szép volt tőle; hanem gyilkos szándékától nem akart elállni, s ezt már kevésbbé találom szép vonásnak.

A mestram elég merész volt ellentmondani, a mi a postás-kisasszonyban balsejtelmeket ébresztett föl, s jónak látta a tiszteletes uramhoz szaladni s neki is elujságolni a nagy eseményt.

Mire a tiszteletes mesteréhez érkezett (pedig hét lépésnyire laknak egymástól; csak a Salamon boltja mellett kellett lefordulnia a kanális-utra), akkor már javában dult a háború.

A korlátlan hatalmában vétség sértett derék matróna (ezt a szép mondatot a kaplányunk mult vasárnapi prédikációjából tanultam) a seprőt már összetörte az ura hátán, nem is szólva a poroló pálczáról.

A papuuk békíteni akarta őket, de nem

kell gondoskodni. Hogy zavar ne támadjon, a czigányokat azon napon, mikor az összeírás történik, egyik helységből a másikba átbocsátani nem szabad, s ha az összeírást nem végezhetik el egy nap alatt, az egész karavánt karhatalommal kell egy helyen tartani. Az összeírási lapokat február 5-ödikéig kell a járási főszolgabírókhoz beküldeni, akik február 15-éig föltülvizsgálják a számláló lapokat, s ez idő alatt az esetleges pótlásokat megtéve egyenesen az országos statisztikai hivatalhoz kötelesek fölküldeni. A miniszter nagy súlyt fektet az összeírás pontosságára s azért megkívánja, hogy a hatóságok lelkiismeretesen járjanak el.

— **(Olcsóbb lesz a gáz.)** A pécsi légszeszgyár helyi igazgatósága arról értesítette a fogyasztó közönséget, hogy a vezérigazgatóság egy korábbi, még a nyár folyamán hozott határozata folytán 1893. évi január 1-től kezdve az általános légszeszár — az eddigi árkedvezmények föntartása mellett — köbméterenként egy krajczárral leszállította.

— **(A megyei tisztviselők fizetés-emelése.)** Mig Baranyamegye közgyűlése a tisztviselőinek anyagi helyzetén javítani akarva módot talált erre a föntebb ismertetett határozatban, addig a képviselőház pénzügyi bizottsága is foglalkozott e kérdéssel. Ujból állapította meg a megyéknek adandó államsegély összegeit, s Baranya ezután 89,700 frtot élvez az állampénztárból. Ez összegben a megye eddigi dotációjának a tisztviselők javadalmazására fordított rész 10 százaléka erejéig való fölemelése nyer kifejezést.

— **(Szabályrendelet a kofák ellen.)** A piacon vásárló közönségnek sok a panasza a kofa-had garázdálkodása miatt. A piac hiénái megrohanják a falusi eladókat, kidisputálják a kezéből a portékát, aztán kétszer akkora áron kényszerítik a közönségre. A mi drága, méreg drága piacunknak ezék a kofák a még drágábbá tevői. A parasztasszonyok, hogy hamarabb szabadulhassanak, odaadják az arut a kofáknak sokszor potom pénzért, s a közönség ki van szolgáltatva a kofák ikényének. A rendészeti bizottság csinált már szabályrendeletet tervezetet a kofák ellen. Ez a rendelet még a közgyűlési és miniszteri jóváhagyást várja. A kofáknak 10 óra előtt nem szabad vásárolniok, az utczán a kocsikát és a vásárra jövő eladókat megállítani nem szabad s vásárolniok csakis a piacoknak kijelölt tereken és helyeken szabad. Még tíz óra után se szabad a kofának kiragadnia az alkuvó vevők kezéből az arut, amit pedig megszoktak cselekedni. Pénteken délután a szokásos előhétivásár alkalmával egyáltalában tiltva lesz a kofáknak és ismét eladóknak a vásárlás és csupán gabonát és takarmányt szabad ilyenkor az ismét eladóknak vásárolniok.

— **(Kohárits dr. utóda a jogakadémian.)** A püspök a pécsi jogakadémian Koharics Károly dr. halálával megüresedett tanszékre, Vajdits József drt nevezte ki a

sikerült sehogys sem. Az új testamentomból egész sorokat elmondott nekik, de rá se hallgattak. Végre eszébe jutott megkérdezni:

Hát Erzsike hol van?

Erre a kérdésre aztán a mesterné fölhangyott a veszekedéssel, a férje is a káromkodással.

Minek is kapjanak ők hajba a lányuk fölött, mikor a lányukat nem találják?

Nosza keresni! A szobákban nincs; a kertben hült helye; az udvaron se hire, se hamva.

Az egyik cseléd azt mondta, hogy látta a kanális felé menni, talán . . .

— Talán beülte magát a vízbe! egészítette ki nagy mohón a tiszteletes.

— Megmondtam, úgy-e?! szölt a mester; pedig nem mondott szegény semmit.

A mesterné pedig kétségbeesve szaladgált a kertben.

Jaj, csak az a lány még egyszer elékerülne! Milyen szépen bána vele, hogy dédelgetné! Nem bánná, ha mindjárt a temető csöszszel csokolózik is, csak még láthassa életben!

törvényszéki orvostan tanárává; ugyanőt nevezte ki a püspök a papnevelő intézetbe is az egészségtan előadójává.

— **(Jubileum a póstaigazgató-ságban.)** A pécsi pósta- és táviratigazgatóság körében megint jubileumra készülnek, s a vidéki póstamesterek már megkapták a szelíd intő szót az átnyújtandó emléktárgyra való lelkes adakozásra. Persze a 200 forintos póstamesterek mód nélkül lelkesednek a jubileumon.

— **(Ünnep a reáliskolában.)** A helybeli áll. főreáliskola ifjusága szerdán délután azon alkalomból, hogy az intézet igazgatójának Dischka Győzőnek névnapja volt, az intézetnek délszaki növényekkel gazdagon díszített s fényesen kivilágított nagytermében ünnepet rendezett. Küldöttség ment a közszeretben álló igazgatóért, ki a tanári kar kíséretében az ifjuság lelkes éljenzése közt jelent meg. A tanuló ifjuság kebelében alakult kis zenekar valóban meglepő szép előadásban mutatta be Schubert szerzeményét. Ezután Tichy Ferencz VIII. oszt. tanító üdvözölte csinos beszéddel az ünnepeket, átadván neki az ifjuság ajándékát: egy remekművű antik serleget, melyre a következő fölirat van vésvé: „Dischka Győző igazgató úrnak szeretettel a pécsi áll. főreáliskola ifjusága.” Helyén valónak tartjuk, hogy az ünnepeket feleletének egyes részeit Póra János VIII. oszt. tanuló gyorsírási följegyzései nyomán a következőkben közöljük: „a legbensőbb és legmélyebb meghatottsággal mondok öszinte köszönetet szives figyelmükért és megemlékezésükért, hiszen a hála és elismerés maga mindenkor nemesebb érzésre vall s így ifju keblük e megnyilatkozását ezen szempontból is a legmelegebben üdvözlöm és legbensőbb elismerésre méltatom. Hogy vannak-e érdemeim, azt legkevésbé én ítélem meg, de egyet tudok és arról biztosíthatom önöket, hogy azon tíz év leforgása alatt, melyet az igazgatói széken töltöttem, soha egy pillanat el nem mullott, melyet nem iparkodtam volna szívem és lelkem minden erejéből a tanuló ifjuság érdekeinek javára fölhasználni. A munkaszeretetet, a kötelességtudást, a pontosságot, de főképen a rendszeretét ápolni és fokozni, mindenkor legodaadóbb és lankadatlan gondoskodásom tárgyát képezte és ez továbbra is földadatom leendő. Ezen törekvésemben soha munkát, fáradságot erőt, sőt egészségemet sem kíméltem, hogy az önök boldogságát elősegítem. Arra a kérdésre pedig, hogy volt-e fáradozásomnak gyümölcse? megfélelek, midőn határozottan kijelentem, hogy igen is volt és van. De azért önhittség, önámítás, nagyfokú hálátlanság volna, ha ezt a sikert a magam érdemeinek akarnám beszámítani. Biztosította ezt a sikert első sorban a tanári kar ügybuzgalma és jóindulatu támogatása, melylyel mindenkor részt vett ezen nemes földadatom megoldásában, mert csakis a tanári kar összhangzó erkőkifejtésével tudtam úgy fegyelmi mint tanulmányi tekintetben elérni az eredményt, melyről maga a vallás- és közokt. miniszter úr ő nagy méltósága, mint azt a mult évi értesítőben olvas

Ennyi jajgatásra még Erzsike is fölbredt ott a méhesben; szép csendesen kinyitotta az ajtót, észrevétlenül oda akart lopózni az anyjához, hanem alig tett egy lépést, a mesterné már ott csüggött a nyakán, ölelgette, csókolgatta annyira, hogy az ura is megsokalta, s miután még egyszer kijelentette, hogy ő az apja Erzsikének (a mit a mesterné most sem tagadott), ő vette karjába az elveszett leányt.

A papunk még hét sort elmondott, de ezt már az ó-testamentomból, s ott hagyta őket: itt már nem volt kit békíteni.

A mesterné még másnap elmondta a többieknek, hogy milyen példásan megbüntette leányát: de sem belőle, sem Erzsike mosolygós arcából nem lehetett kivenni, milyen lehetett az a példás büntetés.

Az uraság gavallér fia pedig nem tudja elgondolni, hogy miért van leeresztve most mindig a függöny azon a muskátlis ablakon?

De nem csak ő maga van kétségben; a káposzta-csösz is váltig törli a fejét, hogy a mesterné ez a tüzről pattant gazdasszony miért nem jár most soha ki a veteményeibe?

Indigó-pinty.

hatták oly bizelgő szavakban adott kifejezést, minők egy intézetnek ritkán jutnak osztályrésztül. — Mindazonáltal azt mondom, hogy munkáink sikere és gyümölcse első sorban az önök kezébe van letéve. Ha önök megnyitják szíveiket a tanári kar intelmeinek, buzdításának, jó tanácsainak, akkor az általuk elhintett mag jó talajra talál és annak sikeres gyümölcse, az önök javára elmaradhatatlan. Ép azért szívből fakadó érzéssel fordulok önökhöz oly kérelemmel, hogy kötelességeiknek mindenkor pontos és lelkiismeretes magaviseletük által intézetünk jó hírnevét továbbra is fenntartani és fokozni törekedjenek, miáltal nemcsak szóval, hanem tettel is leróják hálájukat szüleik és tanáraik iránt. Az ifjuság zenekara ezután még Mascagni Cavalleria Rusticana egy részletét mutatta be szép előadásban s ezzel a nem mindennapi ünnepély véget ért. Csütörtökön a tanári testület tisztelt az igazgatót, kit Kocska György tanár üdvözölt, szép beszédben méltatva az ünnepeket a tanügy terén kifejtett üdvös működését s az intézet fölvirágoztatása körül kifejtett tevékenységét.

— **(A villamos világítás) terve** a megvalósulásához áll közel. A napokban Justus Mihály mérnök kérvényt adott be a város tanácsához, melyben a magánvilágításhoz és erőátvitelhez szükséges villamos vezetéknek a föld fölött való elhelyezésére kér engedélyt, s kizárólagosságot kér arra, hogy ily vezetéknek 20 éven belül más által való fölállítását másnak — mint neki — a tanács ne engedje. A tanács kiadta a kérvényt a gazdasági választmányának, mely üdvözli a vállalkozást s megadhatónak mondja az engedélyt, miután ez különben sem ütközik semmi fönnálló szabályba vagy szerződésbe. Az engedély végérvényes megadása azonban csak 1 évre szól s azon belül a vállalkozó megkezdeni tartozik a vezeték működését. Az engedély természetesen csak magánvilágításra szól. A vállalkozó mérnök a várostól évenként 2000 köbméter vizet kíván díjtalanul; ezt azonban a gazdasági választmány nem tartja megadhatónak. Megjegyezzük még, hogy a központi telep az alsó malom utca 1 sz. telken lesz.

— **(Csalás tejsarnoki tejjel.)** A nemrég alakult tejsarnok ólósó tejét a külvárosi élelmes nép ugyancsak kihasználja a maga javára. Olyan asszonyok, akiknek soha se volt tehénük s ma sincs, lázas sietséggel mennek házról-házra, s viszik a tejet. Ezt a lehetetlennek látszó állítást igaznak fogja találni, aki a tejsarnokba megy, ahol külvárosi asszonyok kantszám veszik a 4 krajczáros tejet s aztán eladják 8 krajczárért. Sőt olyan tejes-asszonyok, akik eddig tehénét tartották, eladták a tehénüket s ott veszik a tejsarnokban a 4 kros tejet, melyet 8—10 krajzával szállítanak régi vevőikhez. Hat így bizony nincs haszna sem a tejszövetkeznek, sem a közönségnek.

— **(Halott lábán a cipő.)** Ligeten egy hajadont az ottani szokás szerint a parádés cipőjével temettek el. A leány anyja azt álmodta, hogy a sirban a leány panaszkodott a cipő miatt, mert az nagyon szorítja a lábát. A babonás anya kiásta a koporsót, a már föl-oszlásnak indult hulla lábáról lehúzta a cipőket. A dolog a községben nagy fölhaborodást idézett elő, s kivált azért is, mert a hullabűz az egész helységben soká érezhető volt. A babonás asszonyt följelentették a hatóságnak s most neki meg a kapezaja szorul.

— **(Az egyházmegye köréből.)** A püspök Markovits Pál szentkirályi segédlelkész a harszi plébánia kurátorává nevezte ki; Kozáry Gyula és Oberhammer Károly segédlelkészeket Pécsre rendelte hitoktatókúl.

— **(Szegzárd kap főgimnáziumot.)** A tolnamegyei agimnáziumok: Szegzárd, Bonyhád és Gyöngyös — kemény tusát vívtak a közel múltban, hogy a kormány főgimnáziummá tegye valamelyikét. A versengésből Szegzárd került ki győztesen: a közoktatásügyi miniszter neki ítélte oda a főgimnáziumot.

— **(Visszaszopott segítség.)** Krónikás adomának is beillik, amit most emlegetünk, jellemzésül a városházán végbemenő gazdalkodásnak, amire a magyarnak egy németből kölcsönvett jó gúnyszava van: viresaft. Verőcze városával történt meg az a szerencsétlenség 1871-ben, hogy leégett. A kárvallott város előjárósága adományokért fordult Magyarország müniczipiumaihoz is, és Pécs városa nyomban küldött ötven forintot, amit azzal a közgyűlési ha-

tározattal toldott meg, hogy megszavazott még ezer forintot az inségesek segítésére. A város pénztárosa megkapta a határozatot s szépen félre tette, mert a kasszában nem volt fölösleges ezer forint. Az inségesek várhattak. Elmúlt egy év, elmúlt két év; de arra a nagylelkű határozatra nem került a sor, hogy végrehajtsák, mer a kasszában levő ezer forintok még mindig más szükségesebbre kellettek, mint holmi inségesek segítésére. Aztán a harmadik, meg a negyedik év se volt jobb az elsőknél, s a verőczei károsultak ezer forintja megint csak más, itthoni kiadásokra osztódott szét. Egyszer aztán a pénztáros megúnta a dolgot és jelentést tett a dolgok állapotjáról, kérdést intézve a tanácshoz, hogy mit tevő legyen azzal a közgyűlési határozattal. A tanács — vagy tán a közgyűlés maga — fölhozogatta a vállát, egyet gondolt és hozott megint egy határozatot szólván ekképen: miután Verőcze városa ama bizonyos közgyűlési határozatról úgy sem értesült; miután a városnak úgy sincs adakozni való ezer forintja; miután a leégett verőczeiek a közgyűlés ígéretéből is fölépítették a házaikat az ezer forintok nélkül is: ennél fogva az a megszavazott ezer forint, mely nem létezik, visszaszavaztatik. Nem mondjuk, hogy szórul szóra így volt; de hogy a verőczeiek még máig se kapták meg az ezer frtot s hogy a városi közgyűlési jegyzőkönyvben határozat van arra, hogy ne is kapják meg, az bizony igaz.

— **(Bánfay és a Pesti Napló.)** A Pesti Napló most, hogy új alakban, illetve a régi alakjában jelenik meg, visszaemlékezéseket közöl a lap multjára. Acsády cikkez a régi Pesti Naplóról, kezdve annak megalakulásánál. E cikk elmondja azt a nehéz és fárasztó munkát, amelylyel a lap ama zürzavaros időben készült, abban az időben, midőn a kényuralom diktálta Magyarországon, hogy mit szabad írni, mint szabad gondolkozni. A Pesti Napló Szevény József szerkesztése mellett kezdte meg pályatúsát. Szevény azonban csak öt hónapig vivette a tisztelet; utána Bánfay Simon — most pécsi közjegyző — következett. Bánfay teljes tizenkét hónapig bírta el a nehéz terhet. Ez egyetlen év (1850. szept. 2-tól 1851. szept. 6-ig) alatt s az a ötvenegyszer idézték meg a rendőrséghez s négyszer állították haditörvényszék elé. Mindazonáltal az ez időbeli katonai uralomban még mindig volt valami jogérzék, némi kímélet és emberséges bánásmód, s a sok zaklatás mellett sem esett Bánfaynak komolyabb baja. 1851. őszén azonban Magyarország a katonai helyett ugynevezett polgári kormányzat alá került. Ebben azután már sem jog- sem humonitárius érzet nem volt. Ez nyomban azon kezdte, hogy egy szép napon — szept. 6-án — Bánfayt egyszerűen elmozdította (!) a szerkesztői állásából, az akkori kiadót megfosztotta kiadói jogától s másnak adta, Bánfay helyébe Récsy egyetemi jogtanárt nevezte ki (!)

— **(Helyreigazítás)** Mult számokban a Roth Béla-féle hirdetésben hibásan közöltetett, hogy az uri divat üzletét június végén nyitja meg, január hó végén helyett, amit ezennel helyre igazítunk.

A pécsi nőegylet karácsonyfájára tolytatólag Németh Gyulané, Erőssy Józsefné, Fazekas Sándorné, Mendl Lajosné, Savel Kalmánné, Szuly Jánosné, Schwabach Zs. Gézané, Ratkovits Mari, Poszek Gyulané, Mihályfy Amalia, Lauber Rezsóné, 2—2 frtot, Hinka Lászlóné, Lorenz Gusztávné, Pintér Matild, Dischka Győzőné 3—3 frtot, Erreth Teréz, Elter Anna, dr. Pasitzky Ede, 5—5 frtot, Herczeg Montenuová A. Alfred 10 frtot, Fogel nővérek 16 pár keztűt, Dunagőzhajózási társaság 495 drb. brignette-t, Mikes 1 zsák babot, 5 zsák burgonyát adományoztak, mely adományokért a nőegylet köszönetét nyilvánítja.

Beszámoló a Matessa-ház kibővítéséről. A következő sorok közlésére kértek föl bennünket:

„Sorakozzunk kath. egyházunk zászlója alatt szegény gyermekeink javára!” Ez volt jelszavunk midőn több, mint egy éve gyűjtést rendeztünk a Matessa-féle árvagyermekek menháza nagyobbítására és ezzel kapcsolatban egy kisdud óvó intézet fölállítására. Nagynevű jötevők bőkezű adakozása mellett, kik között hálásan említjük meg püspök atyánk ő nagyméltóságát és a nagylelkű, jótékony szívű nagymélt. Majláth grófnét, ki egymaga személyesen 1000 frtot

volt kegyes adományozni — nemkülönben a ft. papságot: a gyűjtés 2780 frtot eredményezett. Bő adás szálljon érte a bőkezű adakozókra! Ezen összesen múlt tavasszal megvettük a Matessa tőzsomszedságában levő telket és átadtuk azt Pécs városa tekintetes hatóságának azon kikötött föltétellel, hogy a roskadozó és már-már bedüléssel fenyegető intézetet megnagyobbítván ott egy kisdudóvó intézetet állítson föl irgalmas nénék vezetése alatt. Azóta már inononnan egy év telt el. Vagyó óhaj és reménnyel vártuk az intézet megépítését — félelemmel telünk el, hogy az a roskadozó épület, melyet jótékony kezek évek előtt kath. gyermekeinknek ajándékoztak, összedül és romjai alá temeti szegény gyermekeinket az önfölaldozó irgalmas nénekkel egyetemben! Végre nagy örömmel halljuk, hogy a közgyűlés elhatározta, hogy a jövő tavasszal megépíti e nagyon tűdős intézetet. Mi addig kérjük a jó Istent, hogy e határozat kivitele elé semmi akadály ne gördüljön — és vállelve teszünk meg mindent, hogy az tovább el ne odáztassék. Istennel a szenvedő emberiségért szegény elhagyott gyermekeinkért! — Néhány gyűjtőnő.

Az én karácsonyi ajándékom.

Van nekem egy tántom, — egyáltalában mindenkinek van egy tántja, aki tulajdonképen nagy néni, de akit öregsége, hamis vuklijai, félkrinolin szoknyái és reszketős kezei miatt egyszerűen tánt-nak neveznek.

Ez az én tántom nagyra van a karácsonnyal. Összehívja bőved estén az egész családot, megtraktál bennünket ezetes borlevessel, mákos téstával, szalkás hallal és dióskalácsal, s ennek fejében nekünk illő kötelességünk őt meglepni karácsonyi ajándékokkal.

Az idej karácsony-estén én nem leszek ott. Szakitanom kellett a tántommal. Elmondom, hogy miért.

A tavalyi karácsony előestéjének nappalán zavartan bolyongtam az utcákon; meg-megálltam, gondolkodtam, megint mentem s nem találtam, amit kerestem. Kerestem pedig a módját annak, hogyan szerezzek valami ajándékot a tántomnak? mikor enmagamat még egy ötös kubával sem tudom megajándékozni.

Bolyongásomban a kirakatokat néztem; inkább gondolkodtam előttük, s bizony nem igen láttam, hogy mit látok. Véletlenül mégis szemembe ötlött valami. Egy majolika virágtartó. Szép darab volt. Magam sem tudom, hogyan lehetett az, de benyitottam a boltba. Már vissza nem fordulhattam; az üzletfőnök megszólított:

— Parancsol uram?

— Itt a . . . kirakatban láttam . . . mi lehet az ára . . . annak a majolika virágtartónak?

— Óh az becses darab. Húsz forint.

Önkénytelenül meghajtottam magamat a virágváza felé. Többet érő mint én.

— Köszönöm. Csak kérdezni akartam.

— Bizony nagy pénz. Mondta a boltos, igazat adva az én elhült ábrázatomnak, melyről leolvasta, hogy sokallom a húsz forintot. — Lássá, én ma ennyit vesztettem már ennek a virágtartónak a párján. Itt a párja — cserepekben.

Csakugyan, ott hevert a földön egy halom cserép, pompás majolika-kivitelben.

Hopp! egy eszmém támadt.

— Adja el nekem ezeket a cserepeket.

— Eladni nem adom, hanem elviheti, ha kívánja.

— Óh nagyon köszönöm! Nincs itt valahol egy házi szolga . . .

— Szívesen. Hé, János!

A házi szolga bejött s én meghagytam neki, hogy csomagolja be ezeket a cserepeket egy ládikába, aztán hozza a lakásomra. Megsúgtam neki, hogy igérek egy forintot. A házi szolga vigyorgott és szedte össze a cserepeket.

A szükség néha furfangossá teszi az embert.

A háziszolga persze nem talált otthon; igyekeztem otthon nem lenni, hanem a takarító leánnyal izentem meg neki, hogy a napokban személyesen adom át a forintot. Este a cseléddel elhozattam a tántomhoz a ládát. Mikor az ajándékok átadására került a sor, a mutató ujjammal odaböktem a széken levő ládára, hogy: ez az, s jelentősen mosolyogtam. A tántom a nyakamba borult s összevissza csókolt a bajszos szájával. Én mosolyogtam.

Az egyik sógorom mindjárt vállalkozott, hogy fölfeszegeti a ládát. Hozta is a nagy kalapácsot meg a vésőt s nagyokat kopácsolt a ládán. A diadalom teljes volt. Ha kibontja a ládát s ott látják a cserepeket, hát el fogok szörnyükdödni, ráívallok a sógoromra, hogy azzal az ostoba kalapácsolással tönkre tette az ajándékomat, vagy hogy tán még a szolga ejtette el valahol az utcán — szóval ki vagyok mentve.

Fölnyilik a láda és — óh rémület!

Az a baromi szolga az egy forint reményében minden egyes cserepet külön-külön pakolt be finom selyempapírba . . .

Azóta nem merek a tántom színe elé kerülni. Brugó.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* Az **Ország-Világ** karácsonyi számai minden évben valóságos események irodalmi és művészeti szempontból egyaránt. Mig tavaly a Petőfi-társaság tagjaiak, azelőtt meg a lapszerkesztőknek arcképesarnokával lepte meg a közönséget, az idén az összes magyar főpapok arcképesarnokát adja, felekezeti különbség nélkül. S a szerkesztő, tekintettel az aktuális egyházi kérdésekre, több főpaptól kéziratot is nyert, melyeket egybeállítva, e nagy ujság két teljes oldalára lefényképezve mutat be. Egy egész sorát találjuk itt a fenkölt eszméknek, gondolatoknak és érzelmeknek. Maga a hercegprímás karácsony ünnepeiről irt. Kisebb, nagyobb aforizmakat irtak: Császka érsek, Dessewffy, Mayer, Fehér Ipoly, Szász Karoly, Szász Domokos, Papp Gábor stb. stb. A rendkívül díszes és érdekes ünnepi számnak azonban ez csak az egyik része. Irodalmi és művészi szempontból is fölülte érdekes. Verseik és prózaiközlemények a következő íróktól vannak: Endrődi Sándor, Várady Antal, Beniczkyne Bajza Lenke, Illes Bálint, Lauka Gusztáv, Gerő Karoly, Jakab Ödön, Gárdonyi Géza, Gaál Mózes, Körössy Laszlo dr., Nyári Sándor dr., Szeredai Leo, Markus Miksa stb. stb. A mi a képeket illeti; ezekben valóságos fényűzést fejt ki e szám. Magáról a téli tarlatról 16 festménynek pompásan sikerült masolatát találjuk, köztük Benczur Gyula, Margitay Tihamér, Pallik Béla, Laszlo Fülöp, Vagó Pal, Aggházy Gyula, Tölgyessy Arthur, Bruck Miksa, Neogrady Antal, Vajda Zsigmond, Ferraris, Skuteczky stb. stb. képeit. Van ezen kívül több pompás karácsonyi tárgy kép, így Murillotól három, nálunk ismeretlen festménynek másolata stb. A 44 oldalou megjelenő ünnepi számhoz van még két melléklet is. Az egyik egy műmelléklet, mely Blahánét ábrázolja, mint Nánit. Pompás kép, hét színbe nyomva. A másik egy zenemelléklet, részlet a tous les trois balletből. Valóban lehetetlen elismeréssel nem illetnünk az **Ország-Világ** szerkesztőjét, Benedek Elekét, ki az idén még az eddigiéknél is értékesebb és díszesebb karácsonyi számmal lepte meg a közönséget. Ez ünnepi szám nemelőfizetőknél 50 kr., de a jövő évi új előfizetők ingyen kapják meg mind a két melléklettel együtt. Az **Ország-Világ** előfizetési ára egy évre 8 frt, negyedévre 2 frt.

* A **Pesti Hirlap** mely egyike a legelterjedtebb lapoknak hazánkban, alig hogy befejezte **Jókai Mór** kétkötetes regényének közlését, már is új regényt hirdet, ugyancsak a ragyogó tollú költő és regényíró művét, melyet **Trenk Frigyes** czim alatt irt a Pesti Hirlap részére. A másik kitűnő munkatársa **Mikszáth Kálmán**, az országgyűlési karczolatok írása mellett ismét nagyobb elbeszélést is készít, mely szintén még a télen jelenik meg a Pesti Hir-

lapban. A legjelesebb tárczairók egész gárdája támogatja még e lapot, kik közül csak **Kenedi Géza** (Quintus), **Murai Károly** (a vigiáték író), **Borostyáni Nándor**, **Bárony István**, **Kozma Andor**, **Kada Elek**, **Gáspár Ferencz**, **Iványi Ödön**, **Szécsi Ferencz**, **Szomaházi István**, **Gáspár Imre** stb. neveit említjük föl. A vezércikkeket **Bekies Gusztáv**, **Busbach Péter**, **Pulszky Ferencz**, **Borostyáni** és **Kenedi** írják. Aki, most, ha csak egy óra is előfizet 1 frt 20 krjával, ajándékul kapja — bérmentes megküldés mellett — a **Pesti Hirlap** nagy képeneműmellékletet ad. Az előfizetési díjak (negyedévre 3 frt 50 kr., 2 óra 2 frt 40 kr., 1 óra 1 frt 20 kr.) a **Pesti Hirlap** kiadóhivatalába (Budapest, Nador-utca 7. sz.) küldendők, ahonnan mutatványszámokat is lehet kérni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A végrendelet alaki kelléke. A m. kir. kuria 4218. sz. döntő ítéletében érvénytelennek nyilvánított egy végrendeletet, mert az örökhagyó által sajátkezüleg irt és aláirt végrendelet két külön iv papirból állván, az ivatek összefűző zsinór végei csak a végrendeletzőnek s nem egyszerűen egy tanuak a pecsétjével voltak az okmányhoz erősítve. Az ítéletet a kuria következőkép okolja meg:

„A végrendelet külkellékeire nézve kétség-telenül áll, hogy ha a törvény által megszabott kellékek vagy ha azok közül csak egy is hiányzik, az érvénytelennek tartandó, mivel csak az összes alaki kellékek megtartásával készült okmány képez végrendeletet; miből folyik, hogy az előirt kellékek egymástól sem el nem választhatók, sem egymás közt nem osztályozhatók, és egynek hiánya is elégséges a végrendelet érvénytelenségére. Az 1876. XVI. t. cz. 8. §-a pedig világosan előírja, hogy több ivből álló végrendelet összefűzendő és a zsinór két vége a végrendeletző és legalább egy tanu által pecséttel megerősítendő; ezen egyik kellék azonban örökhagyó végrendeletén hiányzik. És itt nem lehetett figyelembe venni, hogy a végrendelet örökhagyó sajátkezüleg irta, mert a 8 §. a saját és idegen kézzel irt végrendelet közt különbséget nem tesz; pedig ha a törvényhozó erre súlyt fektetett volna, ez kifejezést nyert volna a törvényben épen úgy, mint a hogy az saját és az idegen kézzel irt végrendeletek egyéb kellékeire nézve az előző szakaszokban kimondatott.“

VEGYESEK.

— A vidék közgazdasága, a mely pedig az ország jólétének egyik legfontosabb tényezője, eddigelé a sajtóban olyan mostoha elbánásban részesült, amely teljesen érthetetlen. A fővárosi sajtó csak hébe-korba törődött a vidéki nagyobb városok társadalmi mozgalmival is, a közgazdasági mozgalmait azonban teljesen figyelmen kívül hagyta. A vetések állásáról, a piaci árakról sehonnán se kapott tudósítást az olvasó közönség, még kevésbbé egyes ipari és kereskedelmi mozgalmakról és eseményekről. Ezen a régi bajon segít a „Pesti Napló“, amely formát cserélvén, s minden más lapnál tetemesen terjedelmesebb lévén, olyan teret szán a közgazdasági rovatnak, miőt Magyarországon ezideig lap nem szánhatott, már csak terjedelménél és technikai beosztásánál fogva sem. A „Pesti Napló“ december 18-tól kezdve napjában kétszer, 16—18 oldalon, fölívágra és oldalai összeragasztva jelenik meg, olykép, hogy esti lapja még a délután 2 órakor induló gyorsvonatokkal a vidékre is elmegy. Ily módon lehetséges lesz, hogy a vidéki nagyobb vásárok piaci árai, az ipari és kereskedelmi mozgalmak már egy-két órával megtörténtök után az egész országban ismeretesebb lesznek, ami kétségkívül megbecsülhetetlen hasznára lesz az iparos és kereskedő világnak. Egyebekben is kiváló lapnak indul formájában újjalakult „Pesti Napló.“ Több mint harmincz ismert nevű íróból álló szerkesztősége garancia a mellett, hogy az új „Pesti Napló“ a magyar sajtó leghivatottabb organuma lesz. Fölhívjuk lapunk olvasóinak szíves figyelmét a lapunkban közölt hirdetésre, melyben a leginkább ajánlható magyar lap előfizetési föltételei olvashatók.

KÖZGAZDASÁG.

A baranyai tehenészet javítása
 ezeljából az alispán kieszközte a földművelés-
 ügyi miniszteriumnál, hogy a baranyai gazda-
 közötségnek 100 darab svájci tehenet és né-
 hány tenyész bikát adjon el jutányos áron és
 könnyű feltételek alatt. A miniszterium a tehe-
 nek árát átlag 250 frtra, a bikákét 400 frtra
 szabta; a vevők ez összeget részletekben öt
 év alatt törleszthetik; a szállítás költségét az
 állam viseli. A kik vásárolni akarnak, e kíván-
 ságukat december hó végeig jelentsék be a
 baranyai gazdasági egyesület elnökségénél.

— **A pécsi sertéshizlalda heti-
 jelentése** 1892. december hó 21-én. Sertés-
 állomány: 2043 drb. sertés. Ólésre alkalmas
 303 drb. sertés. Árak: kövér 80—85 fillér, fi-
 atal nehéz első minőségű 88—90 fillér, szedett
 82—86 fillér kilogrammonként. Páronkinti 45
 kg. élet leszámítással. Süldők ára 72—76 fillér
 kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata:
 élénk. Takarmány árak: kukorica 8 korona
 80 fillér m. m., árpa 11 korona — fillér m. m.,
 kukorica-dara 10 korona 10 fillér, árpa-dara
 12 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20
 fillér m.-m.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

NYILT-TÉR.)*

„BUDAPEST”-et

Járassa, a ki 48-as függetlenségi irányu,
 élénk és változatos tartalmu s
 mégis olvasó politikai napilapot akar olvasni. A „Buda-
 pest” vezércikkait többnyire orsz. képviselők írják. Tu-
 dósításai, hírei a legfrissebbek. A napitárczán kívül ál-
 landóan két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre. Napon-
 kint 1—2 szép kivitelű képet hoz, melyek legtöbbször
 a napieseményekre vonatkoznak. A fölárhoz vasárnapon-
 kint „Uj-Budapest” című humorisztikus hetimellékletet
 csatol, amelynek talánymegfejtői között hetenkint e gy-
 egy

„Jószív” sorsjegyet

sorsol ki. — De a „Budapest”
minden előfizetője,

**még az egy hónapos előfizető is,
 egy diszes kiállítású s változatos
 tartalmu naptárt kap egészen**

ingyen

A „Budapest” — mely újévben immár 17-ik évfolyamába
 lép s naponkint 38 ezer példányban nyomatik, — köz-
 tudomásulag a legkedveltebb lapja a magyar közönség-
 nek, ami legfényesebb bizonyítéka kitűnő szerkesztésének
 és pontos széküldésének. Mutatványszámok kívánatra
 ingyen küldetnek. Előfizetési ára:

Egy hónapra	1 frt	vagyis	2 korona.
Negyedévre	3 frt	"	6 "
Félévre	6 frt	"	12 "
Egészévre	12 frt	"	24 "

**Az előfizetések a „Budapest” kiadó-
 hivatalának:**

**Budapest, IV. ker. Sarkantyus-utca 3.
 sz. a. küldendők.**

Villamos órák

saját találmányu önfelhuzó szabályzóval, me-
 lyekek három évi működésük óta a legnagyobb
 elismerésben részesülnek, bármily kívánt nagy-
 ságban és szekrényben. A villam-telep töltése
 2 és fél évre elegendő, az újabb töltés 2 1/2
 évi időtartamra csak 40 krba kerül. Ugyisintén
 minden fajta fali és zseborák teljes jót-
 állás és legolcsóbb árért kaphatók a készítő

Walla Ferencz

elektrotechnikai órásnál

Pécssett, budai fő-utca 4. sz.

Legjobb hírből álló javítási műhely.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik a hön szeretett s
 felejthetetlen fivérünk, unokánk s ille-
 tőleg rokonunk, boldogult

Horváth Lajos

I ső éves joghallgatónak

f. hó 20-án végbement temetésén meg-
 jelenésök, koszoruk küldése s egyéb
 részvétnyilatkozatuk nyilvánítása által
 mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek,
 s különösen a jogakadémiai tanári kar
 és ifjuságnak a temetésen testületi meg-
 jelenésükért és a szivreható bucsuzó be-
 széd- valamint koszoru küldésért, —
 fogadják legmélyebb hálás köszönetün-
 ket.

Pécssett, 1892. december 22. é.

A gyászoló család.

Hirdetések:

897. sz.
 1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi
 LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
 teszi, hogy a pécsi tvszék 11182/1892. és a
 tamási i kir. jbiróság 5390./1892. számú végzése
 által a mágoos vidéki takaréktár javára ifj. Gu-
 lyás János, Herke Ferencz, Kovács István és
 Törő István döbrökői lakosok ellen 240 frt
 tőke, ennek 1892. év június hó 24 napjától szá-
 mitandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen
 43 frt 65 kr. perköltéség követelés erejéig elre-
 delt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság-
 lefoglalt és 991 frtra becsült 6 l., 3 kocsis, 2
 tehen, 2 borju, buza, eke taliga, fogas, széna
 és 4 drb. disznóból álló ingóságok nyilvános ár-
 verés útján eladatnak, figyelmeztetéssel az 1881.
 évi XI. t. cz. 67 §-a.

Mely árverésnek a tamási i járásbírósi
 5881./1892. p. sz. kiküldést rendelő végzése foly-
 tán a helyszínen, vagyis **Döbröközön al-
 peresek házában** leendő eszközzésére **1892.
 év decz. hó 29-ik napjának d. e. 10
 órája** határidőtől kitézetik és ahhoz a venni
 szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
 meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen,
 az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a
 legtöbb ígérőnek becsáron alul is eladatni fog-
 nak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított
 feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivat-
 nak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok
 vételarából a végrehajtó követelését megelőző
 kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben ré-
 szükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és
 ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
 elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdé-
 seig alólírott kiküldöttnek vagy írásban beadni,
 avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetmények a
 bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól
 számítatik.

Kelt Tamási 1892. év decz. hó 10. napján.

Borsitzky Béla

kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

a legjobb szivarkapapir

kapható **Alt és Böhm** kereskedésében Pécssett

16498. sz.
 tkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi
 hatóság közhírré teszi, hogy Kráth János, Lehn
 János és neje Eigenbrod Erzsébet végrehajtást
 szenvedők elleni 303 frt 40 kr. tőkekövetelés és
 járuléka iránti végrehajtási ügyében. A pécs-
 váradí kir. jbiróság területén levő Hidasd község
 határában fekvő a hidasdi 162 a. tjkönyvben
 foglalt 286. h. sz. sz. fekvőségre 150 frt kiki-
 áltási árban mint a tett utóajánlati összegben;
 az 5803 h. sz. sz. fekvőségre 634 frt becsár-
 ban mint ezennel megállapított kikiáltási
 árban az árverést elrendelte, s hogy a feunebb
 megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó
 16. napján délelőtt 10 órakor megtartandó
 nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
 áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatla-
 nok becsáranak 10%-át, vagyis 15 forint és
 63 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881.
 60. t ö r v é n y e z i k k 42. §-ban jelzett árfo-
 lyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333. sz.
 a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
 kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött
 kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170.
 §-a értelmében a bauptéknak a bíróságnál
 előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
 elismervényt átszolgáltatni.

Pécssett, a kir. törvényszék mint telekkvi
 hatóság 1892. évi nov. hó 3. napján.

Lukrits István
 kir. tvrszéki bíró.

COGNAC
Czuba-Durozier & Co.
 franczia cognacgyár
PÉCSETT
 Vezérigynökség
Ruda és Blochmann Budapest.

Becses figyelmébe!!!

A téli évad beálltával a már igen sok oldalról számtalan elismerésben részesült alaut felemlített saison cikkemre van szerencsém becses figyelmet felhívni, s azokat valódiságuk, s minden tekintetben kitűnő minőségükönél fogva melegen ajánlani u. m:

Legfinomabb Ananas Jamaika Rum

Valódi Syrmiai Zárda Szilvórium

1834 kabinet, (az 1882 iki trieszti kiállításon aranyéremmel kitüntetve)
1843, 1860, és 1870-iki évekről.

Valódi Kárpáti Borovitska (Trencsénből)

édeses és kasernyész ízben.

Valódi francia cognac

több hírneves cézegetől.

Magyar cognac kiválóbb honi cézegetől. Igen finom zamatú **Orosz karaván Thea** thea sütemények, déli gyümölcsök, sardiniák, ceviár, továbbá mindenkor friss **Kolozsvári husos szalonna, debreczeni kolbász,** valamint **laibachi savanyított répa,** és mindennemű gyarmat-áru cikkek. Mindent jutányos árban számitva. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Tisztelettel

Lill István

Pécsett budai főutca 6.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy én a **„Concordia“** temetkezési egylettől megváltam és **f. évi november hó 1-től Pécsett, ferencziek utca 3. sz. házban**

„Wranitsch“ pécsi temetkezési intézet

czég alatt saját számlámra egy új vállalatot alapítottam.

A midőn megjegyze, hogy egészségi szempontból minden kellekeket a városon kívül fekvő helyiségekben helyezem el, és az alapos fertőtlenítésről folyton gondoskodom, bátorkodom azon alázatos kéréssel a n. t. közönséghez fordulni, engem, előforduló eseteknél becses megbizásaikkal megtisztelni, melyeknek pontos kivitele mindég különös feladatomban leendő.

Mély tisztelettel

„Wranitsch“

pécsi temetkezési intézet.

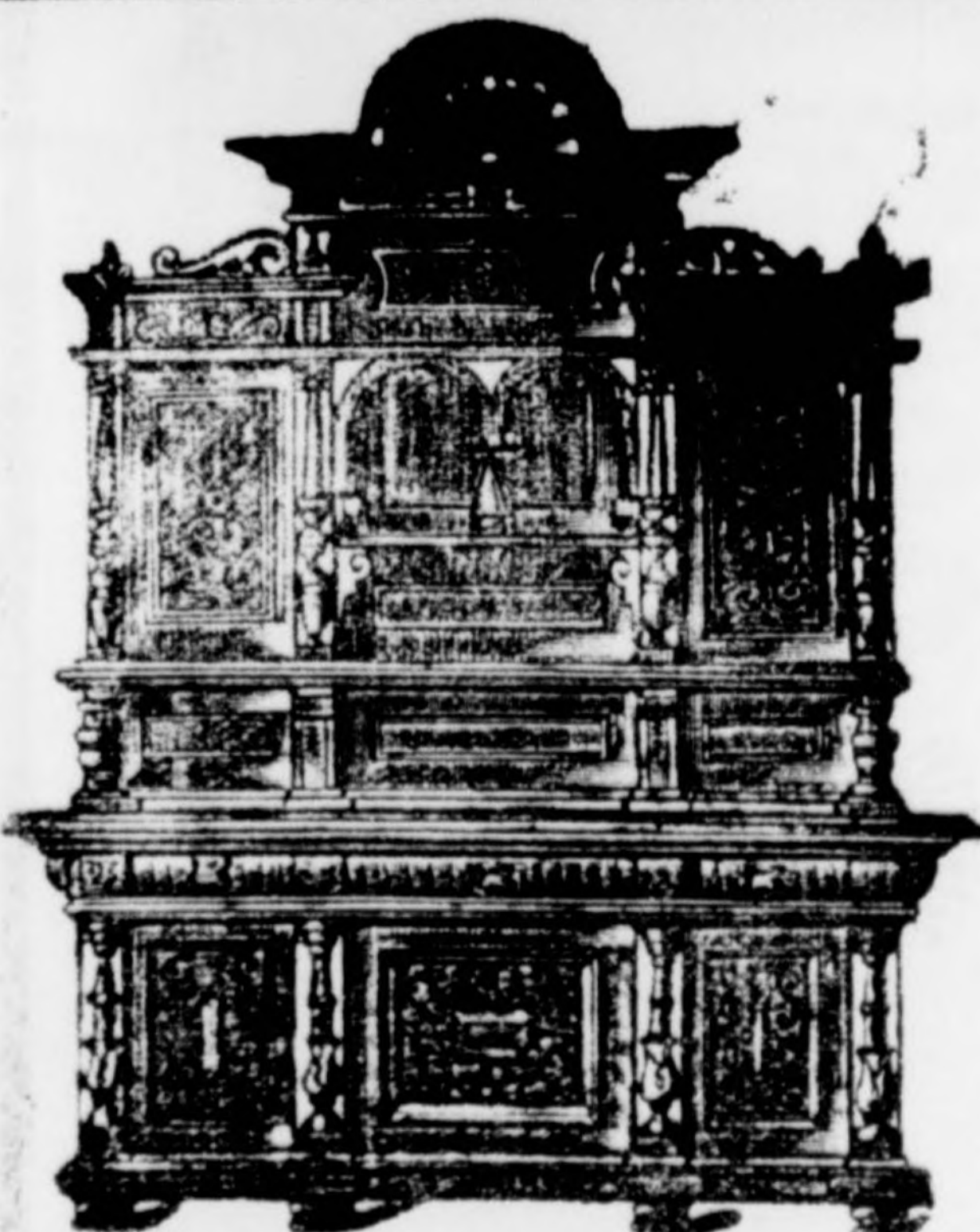

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávé izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kává készíthető. — Fölülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2, kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák,** mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Valódi

orvosi malaga-sect

Klosterneuburgi cs. k. borvegykisérleti állomása tanúsága szerint

igen jó valódi malaga bor,

mint kitűnő erősítőszert gyengélkedőknek betegeknek, betegségükbe visszaesők, gyermekek stb. számára. Vért-szegénység és gyomor bajok ellen a legkitűnőbb hatású 1/1 és 1/2 literes eredeti palackokban és törvényesen letéteményezett

Vinador

védjegye alatt spanyol bornagykereskedésben Bécsben, Hamburgban. Továbbá: legfinomabb külföldi borok eredeti palackokban kaphatók **Pécsett: Zsiga László** gyógyszer., Kacsokics Jenő keresk., Benzenleitner Sándor, Özv. Chaflich Kristófné cukrász, Bedő Károly, Ribay Ferencz és Schaffer J. B. kávészaknál. Szigetvárott: Salamon Gyula gyógyszer. és Antal Lajos cukrász szaknál.

A „Vinador“ felírására, valamint a törvényesen letéteményezett védjegyre tessék különösen ügyelni, mert csak ez esetben vállalhatjuk el a teljes pontosságát a feltételek valódiság és jóságáért.

Hirdetés.

Pécs szab. kir. város szeszefolyadék-egyedáruság új bérnöksége e város 4—5 élénk részén

egy-egy fiók telepet

állítani óhajt, a pálinka 10—50 kr. literenkénti elárúsítása végett, ezen czélból felkérletnek a vállalkozni szándékozók, hogy alulirottak iroda helyiségében, **Irgalmasok-utca 18. sz. alatt** (Blauborn J. féle üzlet helyiség), jelentkezzenek.

Együttal felkérletnek mindazon t. felek, kik velük bármi czélból érintkezésbe lépni óhajtának, **f. hó 28-tól kezdve,** a fenti iroda helyiségben való szives felkerésre.

Pécsett, 1892. december hó 22 én.

Pécs szab. kir. város szeszefolyadék-egyedáruság új bérnöksége.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Legérdekesebb és tartós értékű órák és ékszerek kaphatók

THURN EMIL és Társa

órák és ékszerek gyári raktárakban

Pécsett, Király-utca 1. szám a Központi Takarékpénztár (Bazár épületében).

Van szerencsénk a közelgő karácsony-, Ujév- és Farsangi idényre legkedvesebb mert maradandó értékű ékszereket és órákat ajánlani, mely tárgyak nálunk folyton, ez idő szerint pedig különösen dús választékban raktáron vannak és szabot **gyári áron kaphatók:**

Ekszerek:

- Brilláns fülbevalók 35 frt tól;
- Brilláns gyűrűk 12 „ „
- Arany karkötők 9 „ „
- Arany női és uri óralánczok 6 „ „
- Velencei arany-nyaklánczok, zománczozott párisi amulettekkel 5 frt-tól.
- 14. k. arany fülbevalók 1 frt 80 kr-tól feljebb.
- Ezüst karkötők 1 frt 80 kr-tól feljebb.

Legnagyobb gyári főraktár valódi Schweiczi zseborákból.

- Női arany-órák 15 frt tól:
- 14 k. arany női remontoir órák
- kettős köpenynyel 20 „ „
- 14 k. arany uri remontoir órák 28 „ „
- Ezüst remontoir órák finom szerkezettel 8 „ „
- Legnagyobb választék inga órákban gyári áron melyek havonkiut és hetenként húzandók fel, 8 frt-tól fölfelé.

Amerikai ébresztő órák 2 frt 40 krtól feljebb.

Minthogy összes óráink a legkitünőbb szerkezetűek I.-ső rangu gyártmányok s azokat csak alapos szabályozás és kipróbálás után bocsátjuk áruba, a nagyon tisztelt vevőinknek 5 évi jótállást bátran biztosíthatunk; mindkét szakmánkba vágó javításokra különös nagy gondot fordítunk, s a lehető leggyorsabban, jutányosan, a legjobb megelégedésre teljesítünk.

Kiváló tisztelettel

Thurn Emil és Társa

chronometer műórák és ékszerész

Király utca 1. sz. központi takarékpénztár (Bazár-épület.)

Regi törött arany- és ezüst-tárgyak vagy órák a legnagyobb áron becseséltetnek.

Az ékszerek a m. kir. főfennjelző hivatal által jelezve vannak, és a tárgyak valódiságáért jótállunk.

Vidéki megrendelések postafordultával lelkiismeretesen eszközölködtünk.

A PESTI NAPLÓ

fölveszi régi, eredeti alakját!

- A PESTI NAPLÓ december 18-ikától kezdve naponként kétszer legalább 16—24 oldalnyi terjedelemben fölívágyva és ragasztva jelenik meg.
- A PESTI NAPLÓ főszerkesztője és kiadótulajdonosa: **ifj. ÁBRÁNYI KORNÉL** országgyűlési képviselő.
- A PESTI NAPLÓ felelős szerkesztője: **Barna Izidor.** Politikai pártoktól teljesen független.
- A PESTI NAPLÓ szerkesztősége egészen újra, — az ország legjelesebb hírlapíróiból — alakult.
- A PESTI NAPLÓ bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frisek és eredetiek lesznek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek.
- A PESTI NAPLÓ ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitünő szakírók szerkesztik. — Bel- és külföldi tőzsde rovata mindig pontos és megbízható lesz.
- A PESTI NAPLÓ nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozik az olvasó.
- A PESTI NAPLÓ regényei és tárczái éllekek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul fognak szolgálni.

A PESTI NAPLÓ karácsonyi száma feltűnést keltő közleménnyel lép meg olvasóit.

A PESTI NAPLÓ előfizetési árai:

- Egész évre 14 forint = 28 korona
- Fél évre 7 „ = 14 „
- Negyed évre 3.50 forint = 7 korona
- 1 hónapra 1.20 „ = 2 „ 40 fillér.

Egyes példányok minden hírlapkereskedésben kaphatók 5 krért = 10 fillérért.

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára (naponként kétszeri postaküldéssel, reggel és a délutáni gyorsvonatokkal)

- Egész évre 20 forint = 40 korona
- Fél évre 10 „ = 20 „
- Negyed évre 5 forint = 10 korona
- 1 hónapra 1.70 „ = 3 „ 40 fillér.

A PESTI NAPLÓ délutáni kiadása Budapestről a délután 3 óra előtt induló gyorsvonatokkal indítatik s minden vidéki városban még a megjelenés napján az újságelárusítóknál 4 krajczárért = 8 fillérért kapható lesz.

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége

Budapest, Ferenciek tere 3. szám.

A PESTI NAPLÓ kiadóhivatala

Budapest, Ferenciek tere (Bazár-épület.)

A ki a PESTI NAPLÓ-ra előfizet, az december 18-ikától január 1-éig a lapot ingyen kapja, úgy, hogy az előfizetés csak január 1-én kezdődik.

Mutatványszámokat december 18-ikától kívánatra egy hétig ingyen küld

a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala.

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald Imre

Saját gyár.

PÉCSETT.

Saját gyár.

Főüzlet:

Műhely:

Király-(fő)uteza 5. a. Hattyu-épületben.

Király-(fő)uteza 35. Mestrics-féle házban.

A legszebb és legnagyobb választék

ékszerek, arany- és ezüst-tárgyak, órák,

valamint a legfinomabb

chinaezüst tárgyakból.

Csinos és finom női arany órák művésziés kivitelben 12 frtól mindenféle árban	120 frtig.
Uri arany remontoir-órák legszebb divatos kiállításban	20 frtól 100 frtig.
Chronometer arany remontoir órák legjobb angol gyártmány	150 frtól 380 frtig.
Arany chronograf ismétlő órák legjobban szabályozva	150 frtól 280 frtig.
Csinos uri és női acél gyászórák a legszebb kivitelben és legjobban szabályozva	8 frtól 12 frtig.
Uri és női aranyláncok	10 frtól 120 frtig.
Finom arany karkötők több száz-féle alakban és árban. Brillant-gyűrűk, Bontonok, nyakékek, nyakkendőtűk stb.	10 frtól 2000 frtig.

Valódi ezüstitárgyak.

12 személyre való étszer, tömör és divatosan készítve	350 frttól 480 frtig.
24 személyre való étszer	600 frttól 1000 frtig.

Továbbá Girandolok, zongora-gyertyatartók, czukordobozok, virág- és gyümölcs-tartók, kenyérkosarak stb. leggazdagabb választékban, **ugyan ezen tárgyak** elkülönített osztályban china-ezüstből vannak raktáron 3 frt 50 krtól telfelé.

Vésnöki munkák csinosan teljesítetnek.

Javítások olcsón és tartósan készítettnek. — Óra-üvegek darabja 10 kr.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. — Választék-küldeménynyel szívesen szolgálók.

Óriási választék mindennemű párizsi legjobb szemüvegek és orrszorítókból 1 frt 40 krtól feljebb, szoba-, fürdő-, orvosi hőmérők, légsulymérők és legjobb színházi valamint párizsi láncsövekből, pontosan kipróbált ébresztő csinos kivitelben 1 évi jótállással

csak nálam 2 frtért kapható.

Egy csinos nickel remontoir zsebóra egy évi jótállással

!!! 4 frt !!!

Egy 8 nap járó pontosan kipróbált iroda óra

!! 3 frt 60 kr. !!

Egy ezüst remontoir óra kettős köpenynyel 1 évi jótállás mellett

!! 8 frt 50 kr. !!

Egy ancer-remontoir tula óra kettős köpenynyel 5 évi jótállással

!!! 15 frt !!!

Egy finom 8 nap járó inga óra csinos diófa-szekrényben

!! 10 frt !!

A PÉCSI FIGYELŐ (Pécsi Hirlap) karácsonyi melléklete

1892.

Hit, remény és szeretet.

Rajz, írta: Karay Anna.

I.

A csendesen szállongó hópihék ünneplő fehér ruhába öltöztették a földet; ünnep van az égből, ünnep van a földön, a legnagyobb ünnep, a szeretet Istenének születése napja, a szeretetnek ezer éves örömunnepe.

Oh mily sok ártatlan kicsinyke szív gondol hetek óta örömpesze erre a napra, melyen a kis Jézuska által boldog lehet — és mennyi szerető nagy szív várja édes érzelmétől dobogva, mert e napon a kis Jézus nevében boldogíthat.

Az utcák, a kávéházak csendesek, kihaltak, minden ember, kinek otthona van, otthonába siet, minden ablakból fény sugárzik s kandi kis fejek iesik az első csillagot, melynek föltüntekor szétkülödi karácsonyfákkal és ajándékokkal megrakott angyalait a kis Jézus, a szeretet mosolygó gyermek-istene.

Abban a kis jászolban nyugvó, mosolygó, boldog gyermekre gondol ma minden ember, — feledve van a kereszt, a Golgotha s a töviskorona. . . Ezer meg ezer egészségtől duzzadó, rózsas gyermekarczon ül az az édes, boldog mosoly, mi az isteni gyermek arcán ragyog, pedig ha fölvehetnők a jövő jóltevő, titkos fátyolát, — hányan a sorsa lesz, ha fölne — a kereszt, a Golgotha s a töviskorona.

Oh boldog, boldog gyermekek, kik még tudtok mindent hinni, mindent remélni és mindenkit szeretni!

Föltűnt a sötétkék égen az első bűvös fényű csillag, csendesek, néptelenek az utcák, de úgy a paloták, mint a külvárosok szalma-födellű viskóinak ablakából kisugárzik a karácsonyfák vakító, vagy csak bágyadtan derengő égi fénye.

Emitt föllobbanak a padmalyig érő karácsonyfa ágain a villamos lángok s finom cipőcskébe burkolt apró lábak tipegnek a puha szőnyegen be, — amott meggyújtják a virág-cserépbe szúrt kis fenyőfa galyon a két-három vékonyka gyertyát s néhány mezitlábos, vagy rongyos cipőjű gyermek rohan be a padozatlan, földes szobába. — Amazok elámulva a fénytől bámulják a sok csillogó, drága holmit, a beszélt, járó babákat, a nagy viasz angyalt a fa csúcsán, a tenger játékokat, cukrot, csemegét, — emezek gyönyörködve nézik a pislogó kis gyertyácskákat, a tarka papir-lánczot a galyakon és az alája helyezett nagy mézeskalács-babát, lovat és trombitát.

Milyen különbség! Pedig a szeretet Istene egyenlően megváltott gazdagot és szegényt.

Különbség! — de a külsőségekben csupán, a szív mélyében egyenlőek ők, mindnyájan gyermekek és mindnyájan boldogok. Az a kopott ruhájú szegény kis leány ép oly elragadtatással szoritja szívéhez a papiros képű, mézes kalács-babát, mint amaz a selyembe, bársonyba öltöztetett, magához hasonló beszélő hajás babáját.

A külsőségekben van különbség csupán, a szív mélyében egyenlőek ők, egyenlő érzést öntött beléjük a szeretet főséges, jóságos Istene.

Mily különös is lenne az, ha a kis kopott ruhás, sápadt képű gyermek megkérdené: — édes apám, minek laknak azok olyan nagy palotában és mi ilyen kis düledező viskóban? — minek járnak azok bársonyban és selyemben, mikor én az én kis rongyaimban majd megfagyok? — és minek hoz még a kis Jézus is azoknak annyi mindent, annyi drága holmit, mikor én sokkal engedelmesebb, jobb tanuló és jobb gyermek vagyok?

Mily jó, hogy nem kérdik ők ezt! Hány-szor lenne rá ez a felelet: „Miért? — mert azoknak az apja nagy úr, ki néhány keze vo-

násával ezekben csálja meg az államot, vagy embertársait, — míg a te apád egy nyomorult, de becsületes napszámos, ki habár napestig túrja a töldet, verejtékes keresményéből alig jut egyébre a mindennapi fekete kenyérnél.“

Nem kérdik ők ezt, mind gyermekek, mind boldogok, nem sóhajtának föl: „Én Istenem, minek teremtetted hát akkor ezt a szép világot!?“

Karácsony estéje, öröm ünnepe van. A millió csillaggal megrakolt ég mint egy óriás lombu karácsonyfa borul a föld fölé, azon túl az ég ünnepe fényes, nagy ünnepe.

És ott fölül az a mindenható, főséges szellem, ki ezer meg ezer világ között a mi kicsiny bolygónkat is kormányozza és élteni, az az emberi észszel föl nem érhető, végtelen és öröktől fogva való, örök jóságú Isten így szólt az öt dicsőítőve környező angyaloknak:

„Öröm ünnepe, a szeretet ünnepe üli a föld. Hagyjátok el a fényes mennyet, szálljatok alá, keressétek föl a szenvedőket, boldogtalankat és száritsatok föl minden könyvet, némitsatok el minden sóhajt és minden jajszavat. *Ne legyen ez éjjel lenn a földön senki boldogtalan, — hagyjátok el a fényes mennyet, szálljatok alá — és öntsetek a fájó emberi szívekbe hitet, reményt, szeretetet . . .*“

II.

Hit.

Karácsony estéje, öröm ünnepe van. . .

A külváros egy félreeső utcájában, düledező kis ház nedves, hideg szobájában ült egy fehér hajú, sápadt arcú öreg. — A rozzant pléh-kályha sötéten, hidegen állott előtte, dideregve dugta kezét kopott kabátja ujjába, hogy meg ne fagyjon.

Az asztalon egy félíg leégett fagygy-gyertya pislogott s egy fél zsemlye feküdt, — bizonynyal az lesz a karácsonyi lakoma — s lába előtt egy-két papírlap, valami régi könyvből, melynek lapjaival tüzelgetett.

A papir elfogyott és a kályha hideg maradt, szomorúan nézett az öreg ember körül, hogy mit lehetne még föltüzeln.

Nem volt ott már semmi sem. Avult ruháit már eladogatta, a java rajta van, abból nem nélkülözhet semmit, butora jóformán semmi sincs, ágya oly nyomorult, hogy úgy is meg kell benne e rettenetes hidegben fagnia.

Ötven évig diurnistáskodott s az a sovány fizetés, a mit kapott, neki mindig elég volt, szegényen, az igaz, de tisztességesen élt, mert beosztotta minden garasát és nem nyújtzkodott túl, mint a meddig ugyancsak rövid takarója ért. Sőt még egy-két fillér olykor-olykor a szegénynek is jutott, az utszéli koldus nem nyújtotta felé hiába reszkető kezét.

Most ő maga is koldulni mehet. Azt mondta neki az elnöke:

— Hasznavehetetlen vén ember maga, Dani bácsi, a szemei rozszak, a keze nehéz, írása kuszált, olvashatatlan, aztán 3—4 sort kihagy az iratokból, — csak mérget csinál, — elmehet. . .

Elmehet, — de hová? Hiszen már a fáját sem bizná rá senki, hogy összevágja.

Karácsony estéje van és neki egy fillére, egy darab fája sincsen. Reggel költötte el utolsó két krajczárját, egy zsemlyét vett magának, annak felét eltette vacsorára. Az lesz a mai lakoma.

Elég lesz az neki, — vigasztalta magát, — hisz ilyen öreg embernek már oly kevés kell, hogy föntartsa életét, csak a hideget tudná kiállni. Téli kabátján régen túladdott, reszketve húzta össze magán a könnyű kis kabátot és kétségbeesve bámult a kályha sötét, fekete üregébe.

De e perczen hirtelen egy eszméje támadt. Karácsony estéje van, mindenki otthon, a legszegényebb is diózik, most nem venné senki észre, ha a szép holdvilágnál kifutna az erdőbe és szedne egy kis tüzelőt, mint a napszámosok.

Csendesen végigsuhant a néptelen utcákon kalapját a szemére húzva és dideregve szoritotta össze a vékony kabát kopott gallérját nyaka körül.

Oly szép, oly derült, holdvilágos volt az éj!

Az öreg ember elbolyongott egyesegyedül a csendes, zuzmarás erdőben és szedegette a vékony, száraz galyakat fagyos kezeivel, karácsony estéjén, mikor mindenki a barátságos, meleg szobában a karácsonyfa lángjaiban és az övéi boldog arcában gyönyörködik.

Elég nagy volt már a rőzsekötege, ámde szegény öreg nagyon elfáradt a szedegetésben, letette a hóra és ráült kissé pihenni. Összekulcsolta térdén két aszott kezét és föltekintett.

Magas, szálas fenyő alatt ült, melyet nem foszthatott meg lombjától a tél fagyja, hosszú jégcsapocskák nyultak le róla, csillogva a fényes holdvilágban, mint megfordított gyertyák a karácsonyfa ágain.

— Én Istenem, — susogta dermedő ajakkal az öreg, — mi a vétkem nekem, mivel bántottalak meg, hogy ilyen karácsonyfa alá vezetél? — Ma, a mikor milliók és milliók örülnek, mikor még a kóbor ebet is tűzhelyhez engedik, oh mi a vétkem nekem, hogy engem éhen halni, megfagyni hagysz? Oh Uram, hát nem voltam-e mindig jó és becsületes? nem imádtalak-e egész szívvel, egész lélekkel teljes életemben? nem adtam-e hálát minden kis örömért, mi ért, nem türtem-e megadással minden csapást? oh Istenem, Istenem és te mégis így elfeledhetsz, így el tudsz hagyni engemet!

A vén ember oda támasztotta a fenyő törzséhez ősz fejét és sápadt, redős arcán végigfutott a köny.

Gondolataiban átfutotta teljes életét, úgy keresett benne egy régi bűnt, egy nagy hibát, a melyért az a haragvó, boszuálló Isten most őregejére így bünteti. De nem talált.

Vallásos és becsületes volt teljes életében, mint kis gyermek rajongva csüggött az égieken, az Istenen, angyalokon és a kis Jézuson, ki pedig akkor is, habár engedelmes, szelid, jó fiu volt s szorgalmasan tanult, nagyon kicsiny karácsonyfát, nagyon szegényesen díszítve hozott neki.

De ő nem kicsinyelte, nem kívánt annál soha szebbet, megelégedett, ha édes apja, a szegény csizmadia, künn a zsbvásáron vett neki új ruhát.

Az volt az oka, a nagy szegénység, hogy nem végezhetette az iskolákat, hogy nem tanulhatott a pár elemi osztálynál tovább s midőn ifjúvá serdült, nem lehetett egyéb, mint napi-dijas irnok. — Szerény állás, kis fizetés, de ő jövedelmét takarékosan be tudta osztani, tisztességesen, mondhatni csinosan járt s ha a szegény koldus alamizsnáért zörgette ajtaját, a vékony tárczából annak is jutott.

Aztán megnősült. Elvett egy apátlan, anyátlan árvát, a ki hajlék nélkül maradt, kit a nyomor a világba taszított s kinek a rajta valóján kívül nem volt egyebe.

Elvette, pedig még csak szép sem volt, pedig még csak nem is szerette, — csupán csak szánta őt.

Később aztán, oh később annál jobban megszerette — és ketten, kétszeres erővel küzdöttek — a harmadikért.

Milyen boldog, milyen szép napok voltak azok! Midőn vasárnaponként kirándultak a zöldbe, aztán elfogyasztottak ketten egy pohár sört és megosztzkodtak háromon két perczet.

— és föltekintve a tiszta kék égre, hálákat adtak az ott trónoló jóságos Atyának sok kegyéért, sok nagy áldásáért.

Mindenük volt az a vigan szökdécselő, kedves, szép kis fiu. Annak a jövője, annak a boldogsága feküdt mindkettőjük szívében.

Jól tanult. Ő megvonta magától a mindennapi pár krajczáros szivart, az asszony megvarrt, himezett reggeltől estig, hogy a fiu tanulhasson tovább.

Multak az évek, — egyszer aztán köhécselni kezdett az asszony, lázas, piros foltok égtek az arcán. Térdén állva imádkozott a templomban naponkint életéért, mégis, mégis meg kellett szegénynek hálnia.

Szomoruan, megtörtén jött a temetésről haza, de nem zúgolódt, Isten rendelte így, Isten kárpótolni fogja őt a — másik által. Az a másik a fővárosban tanult szorgalmasan. Jó fiu volt, de a rossz társaság megméltelyezte; szegény volt, váltót hamisított, agyonlőtte magát.

Oh az előbbinél is rettenetesebb volt e csapás! Úgy érezte, hogy eltűnni, elviselni nem is lehet.

És mégis, — dolgozott, éhezett, nélkülözött éveken át, hogy a hamis váltókat letörleszthesse s hogy lemossa a megholt nevével gyalázatát.

Egyedül, egészen egyedül maradt. Örömtelen, kietlen lett az élet, a mi föntartotta, az a hit volt csupán. Tengette napról napra, évről évre szomorú életét, mignem most kidobták az utcára, mint egy gazdátlan, vén kutyát, mert öreg lett, mert reszket a keze. Kidobták az emberek és nem fogadja be az Is en.

Az agg összekulcsolva térdén két dermedt kezét, bámult az égre.

— Ah Isten... A ki ott fönn lakik... A ki a szívek fenekébe lát... A ki meghallja a némák imáját... A ki meglátja a kintzött bogárka vergődését... És a ki a nagy minden-ségben mindenkinek „mi Atyánk“!... Így mondja a vallás.

„Hát ha a szívek fenekébe lát, ha a kintzött bogárka vergődését észreveszi, mért nem látja meg öreg szolgálja kínos vergődését, nyomorát?... Ha a némák imáját is megérti, mért nem hallja meg az ő jajsavát?...“

„Mi Atyánk!... Hányszor s mily szívszakadva esdett hozzá, hallgatta-e meg csak egyetlen egyszer is?... Hallotta-e, midőn felesége életéért térdén csúszva könyörgött az oltár előtt? Nem engedte-e meghalni mégis? És nem engedte-e meghalni a legborzasztóbb halállal egyetlen gyermekét, kinek minden lépésére éjjelnappal könyörgte az ő áldását, vigyázatát? S most, hogy immár a keresztnyomott vail meghajolt, nem engedi-e meghalni éhen, vagy megfagyni künn az utcán egy kapu alatt? — Seholy semmi remény. Ez a rözse elég, a fél zsemlye elfogy s maholnap abból a penészes fészekből is kidobják, mert fizetni nem tud. Mint egy kőbor eb vesz el az utcán.

„Mi Atyánk!... Nincsen, nincsen ott nekünk „mi Atyánk“... Nem hallik oda föl az emberi ima... Nem hallja ott senki a kétségbeesők szivettépő jáját... Kőd van ott, köd, levegő, aztán — semmi...“

Az öreg ember a fához támasztva ősz fejét, dermedt kezeit összekulcsolva térdén, bágyadt tekintettel csüggött az égen, hol gyémántfényvel világított a hold s a csillagok.

„Nincs, nincs nekünk szegény embereknek ott fönn „mi Atyánk“... Kőd, levegő, semmi... Születtünk, elveszünk nyomtalan, mint a férgek, egyik meghizva a dús prédán, melybe végzete vitte, a másik éhen veszve...“

Az öreg görnyedt teste minden ízében megrendült e gondolatra, fölemelte összekulcsolt kezét:

— Oh Isten, Isten, ha vagy, ha létezel, hozzád kiáltok, hallgass reám, éreztesd létezésed áldó hatását, ne vedd el tőlem az utolsó, egyetlen kincset — a hitet!...

Az agg szeméből reszketve indult meg két fénylő könycesepp — de ott maradt megfagyva a fehér, zuzmarás bajuszon, feje alá csuklott, termete meghajolt, dermedő ajkai elhalón susogták még egyszer: „mi Atyánk!“... aztán elcsendesült, nem mozdult többé.

Könnyű szellő suhant végig a leveletlen zuzmarás ágakon, halkán zizegve, aztán elhalt

az is, a hold elbujt egy darabka felhő mögé, — csend és homály szállt az erdő fölé.

De e pillanatban mint a villám egyet lobbant az ég, a sötétkék kárpit megszakadt és vakító túlvilági fény ömlött alá, melytől a sötétzöld fenyőn mint villamos fényű gyertyák lobbantak föl a függő jégcsapok s a fenyőtobozok mint aranyalmák ragyogtak.

És ott, a hol az ég ketté szakadt, az aranyos szegélyű, csillagos kárpit mögöl, túlvilági fényben ragyogva repült ki egy hófehér, szárnyas angyal s lassan lebegve szállt alább, alább, le az erdő fölé — és ott megállt a zuzmarás fény fölött szeliden, áldón kinyujtva két áttetsző kezét.

A szegény vén ember csendesen, mozdulatlanul kuczorgott alatta, szeme lecsukva, keze dermedten imára zárva, nem látta ő a túlvilági fényt, a ketté vált eget és az ég hófehér, szárnyas hirnökét, — nem hallotta, hogy abban a perczen, melyben áldón megállt fölötte, távol csilingelés törte meg a halotti csendet, — elaludt csendesen a kemény galyakon, mint egy gyermek az anyja puha keblén.

Eltűnt az angyal, elenyészett a fény, az ég aranyszegélyű kárpitja újra bezárult, de a távoli csilingelés jött egyre, egyre közelebb.

Midőn az öreg ember fölvetette nehéz piláit, fehérre meszelt kis szobában, puha vankoson nyugodott ősz feje. A pamlag előtt, melyen feküdt, fehér abroszszal leterített asztal állott, tálakkal, tányérokkal megrakva, melyekben izes étkek gőzölögtek. Ott volt a szokásos diós, mákos patkó, piros pogácsa almák, hamvas fűrtű szőlők, egy hosszú nyaku palaczkban finom vörös bor — s egy tűztől kipirult arcú fiatal parasztnő élénken sürgött, forgott, rakosgatott körülte.

A szegény Dani bácsi nem tudta, hogy hova jutott? Fölemelkedett a pamlagról és elámulva nézett körül. E perczen léptek nesze és egy kellemes csengésű férfihang hallatszott kívül, az ajtó fölnyilt s a környék gazdag földesura, Bérczy gróf lépett be rajta.

— Nos fölébredt már az öreg? — kérde nyájas leereszkedéssel, — látom, nincs már semmi baja. Hát most csak adjon hálát az Istennek jó öreg, hogy karácsony éjszakáján ép ide vezette utamat a birtokomra, mert ha számon csak pár órával később megy az erdőben arra, a hol maga dermedten, félig megfagyva üldögélt, hát akkor bizony az égből vacsorál ma este. Tudom, hallottam, milyen embertelenül bántak magával, vénségére minden segély nélkül az utcára dobva, — de ne féljen, becsületes öreg szolgáját nem hagyja el az Isten. — Nézze, ettől az órától kezdve haláláig ez a kis szoba itt a maga lakása, a Sári, ez a béresné a gondviselője, kinek kötelességévé teszem, hogy minden szükségletéről gondoskodjék. Itt marad nálam élete végéig — és ha tán kegyképen nem akarná azt tőlem elfogadni, hát amikor éppen kedve tartja, tanítsa a kis béres gyerekeket az á-b-c-re. — Most pedig itt a vacsorája, egyék jóízűen, aztán ott a puha, vetett ágy, aludjék csendesen; nem kell többé küzdenie a létért.

Az öreg ember gyöngye teste minden ízében megreszketett, összekulcsolta két kezét feje fölött és térdre rogyva, éghez emelt arczzal kiáltá:

— Van Isten! van Isten ott fönn az égből! — dicsértessék szent neve!

És leborulva a földre zokogott hangosan, — bűnbánóan.

Ott fönn pedig, az ég csillagos kárpitján belől, egy szép fehér angyal jelentette az Úrnak csendesen:

— Visszaadtam egy kétségbeesett, nyomorgó ember szívének az elvesztett — hitet.

III. Remény.

Karácsony estéje, öröm ünnepe van. Halovány arcú, bágyadt tekintetű ifju nő rakosgatja a sok cifra holmit s a sok apró gyertyát egy nagy fényő ágaira. Alkonyodik, mire kigyul az első csillag készen kell lennie, mert várja valaki.

De ki? — olyan csendes, olyan kihalt az egész ház, sehol apró lábak élénk tipegése, sehol dal, csevegés, sehol vidám gyermekkaczaj.

A szép halovány fiatal asszony gyakran átöson lábhegyen a mellékszobába, majd ismét visszatér és akkor sápadt arcza még sápadtabb, bágyadt tekintete még szenvedőbb.

Az utolsó nevető, piros arcú cukoranyagalkát is oda függesztette már a fára, összekulcsolt kezekkel, kétségbeesetten áll egy kis ágy előtt, a melynek vankosán egy másik, még szebb kis angyalfej pihen, halálos betegen.

A megfogyott kis arcú lángoló pirban ég, a félig nyílt ajkak föl vannak pattogva a szörnyű láztól, keblecskéjén reszket a csipkés fehér éji öltöny a fuldokló, gyors pihegéstől s zürzavaros fényben égő szemei mereven, tárgyaltanul néznek a levegőbe.

— Mama! — sikolt föl hirtelen, — ker- gesd ki innen azt a nagy kutyát!... Ott, ott ül az ágy előtt!... Jaj! nézd hogy vicsgorgatja a fogait!... Kergessétek el, kergessétek el! leharapja a lábamat.

Fölugrott és rémülten, reszketve húzta maga alá kis lábait.

— Nincs itt kutya édes szívem, — csitítja az anyja és keblére vonva a gyermek fejét, bátorítólag simogatja meg lángoló kis arcját. — Nincs itt semmi, senki, csak én meg a Jézuska. a ki téged szeret, a ki ha az első csillag kigyul, elhozza neked a szép karácsonyfát, meg a sok mindenféle játékot, a mit ígért. — Csak feküdj le szépen kis angyalom, a Jézuska meg én majd vigyázunk reád.

A gyermek kimerülten hanyatlott egy percze a vankosra vissza, engedte a jeges ruhát izzó homlokára tenni és a gyógyszer ajkai közé ünteni, de a következő perczen ismét fölriadt.

— Ki az? ki az? — minek néz úgy rám? minek forog úgy a szeme?... Jaj, egy boszorkány, egy boszorkány!

— Dehogy boszorkány! Nézd meg jobban aranyom, az az Örzi, neked hoz új orvosságot meg jeget. Hát nem ismered meg az Örzit édes szívem?

— Nem igaz! nem igaz! nem igaz! egy boszorkány!

Lassan, gyötrelmesen leszállt az este. A kis beteg elcsendesült, nem rémledezett, nem kiabált, félig lehunyt szemekkel, öntudatlanul pihegett vankosán. — Az ifju nő kezeit összekulcsolva ölében ült ágya mellett és nézett ki a homályos ablakon az alkonyi szürke égre.

Milyen szomorú, milyen csendes karácsony-est! — Pedig néhány hete még vidám zajtól zsibongott az egész ház, ezeknek a kis lábaknak a gyors kopogása, ezeknek a kis ajkaknak a vidám dalolása, pajzán kaczaja betöltötte minden zúgát.

Néhány hete még úgy várták e napot mind a ketten. A kis Ilonka fölirta egy picziny levélbe a Jézuskához czimezve, hogy mit hozzon neki, ha jó lesz. Fölirta a nagy hajás babát, a konyhát, baba-szobát, a szőrös bundás bárányt, vasutat, kocsit, — most minden itt van és most ő akarja itthagyni őket.

Oh ha elmenne, ha elmenne valóban azok közé a kis égi társak közé!

A szegény asszony összerendült lelke mélyéig.

Oh ha elmegy azok közé a kis égi társak közé, vele elszakad az utolsó kapocs, mi az élethez őt kötve tartja, akkor ő is elmegy, elmegy utána. Mit is keresne akkor ezen a földön? kiért is élne azután?

Pedig ez elmegy... elmegy... Ő tudja, látja. Hiába biztatja az orvos, a szavai biztatók, de a hangja, melyen mondja, reménytelen, az anyai szív átlát rajta mint üvegen és kiolvassa lelke mélyéből, hogy ez csak jóakaratu család, vigasztaló hazugság, mely arra czéloz, hogy össze ne roskadjon idő előtt.

Pedig ez elmegy... elmegy... Leolvassa erről a kis elsorvadt, keskeny arczról, ezekből a már túlvilágról beszélő szemekből. Egyedül, egészen egyedül fog maradni. Szíve első szerelme tárgyát, szíve legdrágább, pótolhatatlan kincsét, férjét, már ily korán a sirba tette, vele elszakadt az egyik kapocs, — ha ez a másik is elszakad...

Fölugrott és pihegve borult az ágyon nyugvó kis kebelre, fuldokolva, nyögve.

— Oh ne menj el, ne hagyj itt, — szívd ki ajkamon lelkemet, szívd ki szívem minden

csepp véré, ha a tiéd kevés azt a kis félig kiapadt malmot hajtani itt belül... itt belül.

A gyermek hosszan fölshajtott és mintegy álomban susogta:

— Kis Jézuskám!

Az ifju nő fölemelte fejét.

— Igaz, igaz. A kis Jézuska már minden-hova elküldte angyalait és ajándékait, csak hozzád nem, én édes kis szívem. Lám, azon a szürke égen egy kis ködös fénypont ragyog, az első kicsinyke csillag. Oh bár az a csillag az én reményem csillaga lenne, bár elküldené abban a kis Jézus angyalai által a legdrágább karácsonyi ajándékot, egy mosolyt a te ajkaidról, egy csillámát a javulásnak a te szemedből!

Átment a másik szobába, meggyújtotta a gyertyácskákat és átvive a pompás ragyogó karácsonyfát, oda tette az ágy előtti asztalkára.

Hátha annak a fénye, ragyogása, a játékszerek fölötti öröm gyógyítólag járja át ezt a kis kebelt is?

Tündöklő fény borította el a betegágyat, a dúsán megrakott ágak szemkápráztató ragyogással hajoltak a beteg gyermek fölé, ki kerekre nyílt szemekkel, mereven bámult rájuk.

— Nézd angyalom, — unszoló az anya, — nézd mily jó volt a kis Jézuska hozzád. Itt van minden, a mit kívántál. Itt a nagy szőke haju baba, a melyiknek a haját meg lehet fésülni és a szeit behunyja, ha lefekteted. Itt az igazi szőrös bundás nagy bárány, akkora, mint egy eleven bárányka, — itt meg a konyha, edényekkel tele, a vasut, meg a baba-hintó, — aztán nézd mennyi cukor, csemege.

Hiába, hiába minden. Hiába rakja oda a takaróra a bábut, narancsot, játékokat, a gyermek kis keze nem mozdul, hogy megfogja őket, ajka nem nevet örömeiben, csak néz, néz merően maga elé, a mit ily vágyva várt, minek említésénél már hetekkel ezelőtt tapsolt és ugrándozott, azt most birva sincs egy vidám pillantása, egy futó mosolya.

A szegény asszony nem nézheti tovább e másvilágról beszélő kis néma arcot, átfut a másik, sötét szobába és ott megsemmisülten lerogy a földre.

Kívül élénk zsvajjal, csilingeléssel mennek a betlehemes gyermekek, az átellenes ház kivilágított ablakai a sötét falra verődnek s ott vidám árnyak táncolnak ide s tova... minden örül, karácsony estéje, öröm ünnepe van.

— Oh Istenem, — zokogja az ifju nő elfult kebelével, — minden és mindenki örül, csak egyedül engem hagy szenvednem ilyen végtelenül az a mindenkit megváltott Jézus. — Oh Uram, Uram, nem volt-e elég, hogy a boldogság tetőpontján kellett sirba tennem legdrágább kincsemet? A szegény gyöngye folyondár oszlop nélkül maradt, oszlop nélkül omlott a földre, de még nem vészett el, — volt egy kis bimbója... Oh ne kívánd, ne vedd el tőlem ezt is, elég ilyen kis bimbót letörtél, ezt az egyet engedd kinyitni, engedd nekem virulni!... Midőn az özvegyek sorába léptem ilyen ifju fővel, bár földig sujtott a bánat, volt egy vigasztalásom. Kis angyalom, rám függesztett tekintetében ő nézett reám, mosolyában ő mosolygott felém, megvigasztalt a gondolat, hogy nem, ő nem halt meg egészen, ő nem hagyott el, szívének felét, lelkének egy részét itt hagyta nálam... Oh és most a földnek, a csendes földnek adjam ezt is!

A szegény asszony kétségbeesve kulcsolta homlokára két reszkető kezét.

— Segíts, oh segíts irgalmas Isten, az én lelkemnek nincs már erje imádságban hozzád repülni, tébolyító sötétség vesz körül, — oh küldj egy kis sugárt onnét az égből, csak egy kicsinyke sugarát az éjszötétbe — a reménynek!

Félig eszméletlenül borult a földre két kezébe temetve arcát.

Es e pillanatban mint a villám egyet lobbant az ég, a sötétkék kárpit megszakadt és tündéri, túlvilági fény ömlött be a szobába a függönnyezetlen ablakon. És ott, a hol az ég ketté szakadt, az aranyos szegélyű, csillagos kárpit mögött, égi fényben ragyogva repült ki egy hófehér, szárnyas angyal, lassan lebegve alább, alább, le a kis ház fölé, a hol szép csendesen megállt, szeliden, áldón kinyújtva két áttetsző kezét.

Halk kopogtatás után fölnyílt az ajtó, a szegény asszony fölugrott és szédelegve ment

az érkező elé. Az orvos volt, ki ma sem mulasztotta el a naponkinti második látogatást kis nehéz betegénél.

Lábhegyen léptek be a mellékszobába.

Csendesen lobogtak a dúsán rakott fényő ágain az apró gyertyák, a szobát tündéres fényvel árasztva el, a ragyogó ágak oda hajoltak a kis beteg fehér fodros vánkosi fölé megvilágítva rajtuk nyugvó, elsorvadt angyalarczát.

A gyermek oda fordulva a karácsonyfa felé, csendesen, mozdulatlanul feküdt ágyacska-jában, egyik karjával szorosan magához öelve a nagy babát, viaszsárga kis arcát annak a pufók piros arcához tapasztva, míg a takarón nyugvó másik kis keskeny, aszott kéz egy nagy aranszinű narancsot szoritott. És aludtak együtt a karácsonyfa alatt lezárt szemekkel csendesen, a sápadt gyermek és a piros baba.

Az anya eltakarva arcát oda dőlt a falhoz. Az az élettelen játékszer volt e perczben az élő, az élő látszott mellette élettelennek.

Az orvos óvatosan kivette az ölelő karok közül a babát, narancsot, megvizsgálta a gyermeket és közben kikérdé az anyát a távolléte alatt történtek felől. Aztán oda nyújtva kezét így szólt hozzá:

— Ne sirjon asszonyom, a gyermek mentve van. — Alig mertem hinni, hogy e nehéz, válságos napot, a typhus e borzasztó forduló pontját kibírja ez a gyöngye kis test. Állapota minden reményen fölül kedvező. Láz semmi sincs, az útér rendszeren ver s a kis leánya álma csendes, nyugodt, mély. A legnehezebb napon szerencsésen túlestünk, a gyermek most már mentve van s a legnagyobb gond és vigyázat mellett az elvesztett erő rohamosan fog visszatérni.

Az asszony hangos sikoltással rogyott térdeire az ágy előtt és forró ajkait oda szoritva arra a kis aszott, sárga kézre, zokogott szívéből hosszasán. De azt a nagy sebet, mit az előbbi könyek égettek szívében, ezek a könyek egyszerre begyógyították.

Lobogtak a karácsonyfa gyertyái csendesen a szunnyadó beteg gyermek és az örömeiben hangosan zokogó anya fölött, míg ott fenn az ég csillagos kárpitján belül egy szép fehér angyal jelentette az Urnak csendesen:

— Visszaadtam egy kétségbeesett, boldogtalan ember szívének az elvesztett — *reményt!*

IV.

Szeretet.

Karácsony estéje, öröm ünnepe van.

— Nesztike, Nesztike, mit mondott a Jézuska?

— Láttad? beszéltél vele? — mit hoz nekem? Én igazán mindig jó voltam, hiszen te is tudod.

— Hát az én ringós lovamról, csákómról, kardomról nem beszélt?

— Hát az én képes könyveimről, katulyás játékaimról?

— Meg az én tollas tyukjaimról! Nesztike, kapok-e én tollas csibéket?

Három, négy gyermek rohan élénk zsvajjal az ajtón kilépő ifju leányhoz és ruháját rángatva, karjaiba kapaszkodva ostromolják a Jézuska felől, ki abban az egy idő óta gondosan bezárt szobában szokott a mamával és Ernesztinnel a gyermekek magaviselete és a hozandó ajándékok felől értekezni.

— Csitt! csöndesség! — kiált a leánya, — azt mondta a Jézuska, hogy ha ilyen pokoli lármát csaptok itt kívül, hát semmit sem hoz. Értitek? Üljetek szépen körül az asztalt, úgy várjatok a csemetésre, legfőleg imádkozni, énekelni szabad, de az ajtót döngetni, lábbal dobolni, kiabálni nem ám! Hallottátok?

Az ajtó ismét becsapódott a szentély mögött, a leánya oda lépett anyja mellé és diszített tovább a még csak félig kész karácsonyfát. Ernesztin szórakozottan, gépiesen kötözgette a sok szép tarka holmit a fényő galyaira, érdekes vonásu, finom arcza nagyon szomorú volt, hiába csacsogott, fecsegett édes anyja, hiába tréfálózott, enyelgett körülötte, az ő kis finom ajkaira nem esalt mosolyt, azok komolyan, szorosan zárva maradtak.

Az öreg asszony tudta, látta azt, talán azért tréfált, nevetett annyira.

Kívül egyszerre fölzendült a gyermekek kara:

— Itt a szép karácsonyfa,

Hozta nekünk Jézuska.

A leány kebléből hosszú, nehéz sóhaj tört elő: — oh ti boldogok! — susogta csendesen.

— Ej, ej Ernesztin, mi lelt ma téged? — fedde az anya, — de nagypénteki hangulatod van. Talán nem vagy megelégedve az új ruhával és a többi krisztkindlivel? Hisz minden kívánságodat teljesítettük. Mi lelt?

— Hagyj békében anyám, nincsen semmi bajom, csak a gyermekeket irigylem, a miért — gyermekek.

— Ugy-e, ugy-e, mert azok nem — szerelmesek?

A leány arcza könnyedén elpirult, de daczosan fölkapta a fejét s fölbiggyesztett ajkakkal felelé:

— Oh az én sem vagyok!

— Nem-e? Édes gyermekem anyád előtt ne takard el szivedet, hogyha fáj is, keresztül lát az rajta, mint a tiszta üveglapon. Szegény kis leány te! azt hiszed nem tudom mi bánt?

— Édes jó anyám, ha tudod, hát ne bolygasd, — könyörgött a leány.

— Csak azt a kedves jó Terka nénit ne hozta volna le az ördög Budapestről, — szolt az anya rövid szünet után, — vagy ha már hozta, ne hozta volna hozzánk, vagy ha már hozzánk is elhozta az az átkozott Belzebub, hát előbb egy tüzes lapáttal égette volna el azt a pletyka nyelvét.

A leány kezében reszketve inogtak a fényőgalyak, de nem felelt.

— No hát hiszen tudod édes szívem, őszintén szólva, egy haszontalan semmirekellő, egy jellemtelen sehonnai ám az a te drága Jóska. Azért biz egyet sóhajtanod is kár. — Szörnyűség, milyen ez a mai fiatalság! — Két évig jár a házhoz, mindenki völegénynek tekinti, az egész város arról beszél, hogy mihelyt állása lesz, elveszi a mi Nesztikénket. Esküdjök, hogy így, amúgy imádjá, el nem hagyja soha, mert úgy sem tudna élni nélküle — és én már csak a „kedves mamám“-ja voltam. Tessék! Kinevezik Pestre, fölmegegy, egy-két levelet ír, aztán már három hónapja meg se mukkan. — Nem tudjuk róla azt sem, hogy él-e? — Ma aztán lejön a te drágalátos keresztanyád, a kedves Terka néni, a ki üres óráiban azzal foglalkozik, hogy szemeszedett pletykáival a jó barátai családi életét, nyugalmát fölzarvarja, — melegiben ide szalad mihozzánk, hogy elmesélje a Nesztike völegénye, a szép Andorffy Jóska mit mivel, mit csinál oda fenn? — Az biz nem elég, hogy jóformán minden éjjel lumpol a drága czimboráival s hajnal felé dalolva, részegen megye haza, hanem azonkívül sültve, főve mindig ott van a gazdag háziuránál, a kinek a főzőkanál termetű, csúf, szeplős, hektikus kinézésű lányának nagy tüzzel udvarol. Azt kísérgeti úton útfélen. Együtt kocsznak, együtt korcsolyáznak, a színházban rendszeren ott ül a páholyokban és ő a saját szemével látta, hogy sugnak, bugnak össze, aztán karonfogva járnak haza, mint a fiatal házastársak vagy jegyesek stb. — Szegény, szegény kis Nesztikém! — krákolta érzékenyülten, — látod ilyenek a mai fiatalok. Bezzeg az én időmben nem így volt. Ugy sajnállak, úgy fáj a szívem érted drága tubiczám, szegény szép kis galambom!

— Okosan volt, hogy azt felelted: — So-hase sajnáljon engem Terka néni, nem bánom én az Andorffy Jóska bármit csinál, engem cseppet sem érdekel, semmi közöm hozzá ha él, ha hal.

— Okosan volt, hogy azt felelted, mert ha ki engeded törni az elfojtott könyeket, hát a szomszédban egy óra múlva már arról beszél, hogy hogyan sir, ri a számtanácsosék Ernesztinje, mert az Andorffy Jóska ott hagyta a faképnél. — Ugyan ne szorítsd úgy össze az ajkaidat, ne ránczold a homlokodat, minek előttem úgy erőlködni, hogy visszafojtsd a sirást. Csak sird ki magadat édes szívem, ámbár egy köny cseppedre sem méltó ez a sehonnai.

— Oh Istenem! — susogta a leány, eltakarva könyes arcát, — mivel érdemeltem meg tőle ezt?

— Mivel érdemelted meg? Oh te kis boldond! Hát te ezen a világon igazságot keresz? Hejh! messze kell menned, mig megtalálsz! — Mivel érdemelted? — hát csak azzal,

hogy nincs az apádnak kétemeletes háza Pesten, mint annak a seprőnyél Kiss Nellának. Az a hibi édes lányom, csak az. A te apád nem tudott nagy családját mellett a fizetéséből annyit félretenni, hogy egy kétemeletes házat adhasson hozományul veled. Azzal érdemelted.

A leány hirtelen letörölte arczáról a könyek nyomát.

— Nem anyám, nem fogok érte sirni többé.

— Azt ne is tedd. Nem méltó rá az a semmirekellő. — Ugyan mi lett volna a te hozományod? az a melegen érző, szerető szived? azok a dolgos, ügyes, szorgalmas kezeid? — lelke, annak az érző szívnek manapság nincs becsé, azt egy garasra sem becsüli senki — s ahol kidobni való pénz van elég, ott a szorgalomra, háziasságra semmi szükség. — Az egyik valami tengeri fürdőben ragyogtatja a szebbnél szebb, drágábbnál drágább toilette-jeit és udvaroltat magának, a másik valahol Erdély havasai között a medvékre vadászik, — ez a családi boldogság manapság. Nem kell ahoz pénznél egyéb. — Ugyan ne nézz olyan fájdalmasan, verd ki a fejedből azt a sehonnait, nem minden ember olyan ám a világon, vannak kivételek s majd elhozza neked az Isten, a ki megérdemel.

— Soha, soha ne hozzon senkit többé nekem ezen a földön! — sóhajtá a leány.

— Ejh dehogyan nem. No persze majd mindjárt a kolostorba megyünk. Kifizetné magát. — Így ni! A karácsonyfa kész. Eredj édes lányom, nézz a vacsora után. A munka feledtet, a mozgó levegő elkergeti a felhőt az égről. Eredj a konyhába lelke, majd én addig fölrakom és meggyújtom a gyertyácskákat.

Kívül harsány hangon dalolták a gyermekek:

— Vigadozzunk tralalalala!

Itt a szép karácsonyfa,

Hozta nekünk Jézuska!

— Szegény leány! — sóhajtá az anya a távozó után ismét bezárva a szoba ajtaját.

Följött az esthajnali csillag, hangos csengetés jelezte odabenn, hogy a kis Jézus angyalai immár lerakták ajándékaikat, — szabad a bemenet.

Mint egy szétriasztott szárcsa-csapat rebent szét az asztal körül ülő gyermekesereg és hanyatt-homlok rohant be a szobába.

Milyen fénytenger, milyen mosolygó, kipirult, boldog arcok! A két öreg egymás mellé telepedve a kályha melletti nagy divánra, elégedett mosolygással szemlélte őket.

Ernesztin nem tudta nézni őket, félre húzódott a szoba legsötétebb zugába és ott elbújt az ablak függőnye mögé. Fejét az ablak fájához támasztva, mozdulatlanul, némán bámult ki a hóval bevont utcára, mintegy álomban hallotta csak a gyermekek vidám zivajját, szive végtelen fájó, keserű érzéssel volt tele.

Öröm ünnepe van, minden és mindenki örül, csak ő boldogtalan. A szeretet ünnepe van, minden szív szeretetet vesz és osztogat, csak neki kellett azt elveszteni. Elveszteni azt az édes, boldogító érzést, melynek hatása alatt remegve hajol egymáshoz a kis fűszál is, mely szívének legdrágább, legféltettebb kincse volt. Elveszteni a célt, a mely előtte állt, s a boldogság édes reményei helyett, melyeket szebbnél szebb színekben rajzolt lelke elé a szerelem, egy égető, fájó sebet hordani szive mélyén, mit csak enyhíthet az idő, de eltörölni nem képes többé soha. Olyan az a csalódás égette seb az ifjú szívnek, mint fának a villámcsapás: élve marad, megperzselt ágai újra kihajtanak, hanem azt az égett, sötét vonalt, a mi törzsén maradt, azt le nem moshatja többé a langy eső, ki nem szivhatja a tavaszi napsugár.

Prémes felöltökhöz burkolt ifjú pár ment el vígan beszélgetve, kacagva az ablak alatt. Ernestin kissé hátra húzódott, ismerte őket, néhány hónap előtt férjhez ment barátja volt férjével, a szülőkhöz mentek, együtt töltendők a karácsony estét.

Ernesztin szive kinosan szorult el a vidám kacajra.

Mivel volt különb nálánál ez a leány,

mivel volt jobb mint ő, hogy azé lehetett, a kit szeret? Mindenki tudta, mily közönséges gondolkozású, mulatni vágyó, otthont kerülő — és mégis azé lett a kié lenni akart, mégis mennyire imádja a férje, holott nem is érdemli meg. És ő, a ki szive minden érzésével, egész lelke hevéllel szerette választottját éveken át hűségesen, ő a kinek minden gondolata, igyekevése oda irányult, hogy minden tekintetben tökéletes legyen, hogy valaha boldog lehessen oldala mellett és büszke legyen reá a férje, — ő nem érdemelte meg, hogy viszont szeretessék s hogy boldog legyen.

Megcsendült fülében édes anyja szava: — szegény kis bolond! te ezen a világon igazságot keressz? . . . Eltakarta arczáról a két kezével.

— Óh Istenem, hát hiába kértelek, hogy vezérelj összejöttünk utait, tedd az én sorsomat, jövőmet, életemet az ő kezeibe s az övét bizdáram, — hiába esdekeltem, hogy engedj ott mellette az ő közelében élnem le életemet, — ném hálgtatál reám, elfordultál az emberektől s a sok bűnös között az igazak imája is a pusztában vesz el. — Hát nincs igazság ezen a földön, a vagyon, egyedül a vagyon az Isten, szerelem, hűség, rang, tisztelet, tekintély, mind, mind annak van alája vetve, még a szívek érzését is a pénz csengése kormányozza, hajtja. — Oh ha így van, nem akarok én e világon élni többé, vegyél magadhoz édes jó Atyám, vegyél magadhoz, — engedj felrepülni lelkemet tehozzád és engedj elporlani a földben szíveket minden érzésével, emlékével és fájdalmával együtt!

A leány keble görcsösen vonaglott az elfojtott zokogástól, oda szoritotta arczáról mindkét kezét, hogy meg ne hallja valaki.

Nem hallotta senki. Olyan nagy zaj volt a szobában, olyan vidám zibongás, hogy azt a csendes, elfojtott sirást teljesen elnyelték a függöny összehuzott puha redői. A kis dob pergett, a trombita fel-fel harsant, báránykák bégettek, babák sirtak s a gyermekek kacagtak, — őt nem hallotta nem látta senki.

Senki? . . .

Az égen csendesen ballagó holdvilág szállt feljebb, egyre feljebb, fehér sugara oda tévedt arra a jégvirágos ablakra, meynél a lányka sirt és ragyogóvá, gyémántként csillogóvá tette annak az ujjai közt aláfutó fájdalmas könnyeit. És azokat a tiszta, fényes könnyecskéket azon a fényes holdvilágon keresztül meglátta valaki — ott felül . . .

Mint a villám, egyet lobbant az ég, a csillagokkal beszört sötétké kárpit megszakadt és az aranyos szegélyű résen szem nem látta vakító, tündéri fény ömlött alá a földre. — És ott a hol az ég csillagos kárpitja megszakadt, tulvilági fénytől ragyogva repült ki egy hófehér szárnyas angyal s lassan lebegve szállt alább, alább, le a kis ház fölé — és ott megállt annak egyik jégvirágos ablaka fölött szeliden, áldón kinyújtva két áttetsző kezét . . .

Hangos lábdobogás hallatszott kívül, aztán felnyílt az ajtó s egy bundába burkolt magas férfialak lépett be a szobába.

— Tyhű! — kiáltá vidáman, — szét-hajtva prémes gallérát, — micsoda tenger játék, cukorka! No gyerekek, ti ugyancsak jók lehettek ideén, hogy ennyi mindent hozott a kis Jézus. — Hát az Ernestinke hol van?

És erre a hangra, erre a szóra mint egy villámütésre megrázkódott ott a függöny mögött a síró leány, kezei lefejlődtek könnyes arczáról felsikoltott és a következő perczen repült az érkezőhöz, mindent feledve. Aztán mintha elszégyelte volna magát, piruló arczezal, zavartan némán megállt előtte.

— Micsoda? — szólt az gyöngéden megfogva kezét és a lobogó karácsonyfa felé fordítva arczáról, — könyek, kisirt szemek ily örömmünnepe? Ernestin, te sírsz, miért? vagy ki miatt?

A leány ráfűggesztette könytől fátyolos szeméit s alig hallhatóan susogta:

— Te miattad . . .

A fiatal férfi egy perczen komolyan süttötte a földre tekintetét.

— Igaz. Jobb voltál hozzám, mint én tehozzád. — Igaz. Hisz csaknem elvesztettél örökre.

— Csaknem? — rebegette halkán a leány.

— Csaknem. — Édes kedvesem, — szólt felöltőjét egy székre téve, — nem tudod te azt, hogy egy ilyen magamforma, meglehetősen társadalmi állással bíró fiatal ember mennyi csáb-nak van a világban kitéve. — Látod, én őszintén beszélek, nem akarok jobbnak látszani előttem, mint a milyen vagyok. — El akartak tőled szakítani, bennem is el akarták a szerelmet pénzzel némitani s a számító észszel, a jövő jóét reményével elhalgattatni az önérzet s a szív szavát. — Egy dúsgazdag ember, a kinek a házában laktam nagyon megszeretett s nagyon ohajtotta volna, hogy a veje legyek. Ezt több ízben ki is jelentette előttem.

— Tehát igaz! — tört ki a leány kebléből egy hosszú sohaj. — És te? . . .

— És én, — szólt a fiatal ember mélyen elpirulva, — haboztam . . .

— Nem szeretted? — kérde Ernestin szorongó szívvel.

Erre a fiatal ember nyíltan szeméibe tekintve felelte:

— Nem! Szeretni én csak egyedül téged szeretlek a világon, — azért ime a vége az, — hogy itt vagyok . . . Bármennyire erőltettek is, hogy a karácsony estét ott, az ő körükben töltssem el, nekem nem volt ott többé maradásom, mintegy zibbasztó álomból felébredt a szívem és felébredt szívemben a vágy utánad. Nem volt többé a jövő gazdagság reményének előttem semmi ingere, egy aranyhegyért nem tudtam volna elcserelni ezt a te kedves, szerető, könnyes arczodat. Mert hidd el lelkem, ezeket az értem hullatott könyveket ott a távolban megéreztem én, azok hoztak ide, hogy felesköljam, felszárítsam őket. Ne félj, többé nem fognak kísérteni, ne sírj, többé nem fognak tőled elszakítani, minden csábtól meg fog védeni a jövőben — ez . . .

Zsebéből egy kis katulyát vont elő és oda tette Ernestin kezébe.

— Fogadd el tőlem karácsonyi ajándékul.

Reszketett a lányka szive, reszketett a keze, nem csoda ha kiesett belőle az a kicsinyke karika gyűrű, — a jegygyűrű — és vidám csengéssel oda gurult a karácsonyfa alá, a sok felállított apró kecske, tehén, szarvas és birka közé.

Mind a ketten egyszerre térdeltek le a fa alatt, hogy megkeressék, de az a hamis kis gyűrű jól elgurult, mindig közelebb és közelebb s a két ajak egybeforrt egy édes hosszú csókban.

A leány pirulva egyenesedett föl, az ifjú mosolyogva húzta fel ujjára a megtalált gyűrűt — és a kis piros képű cukor angyalkák vígan himbálódva, nevetve néztek le rájuk az ágról,

Ott fenn pedig az ég csillagos kárpitján belül egy szép fehér angyal jelentette az Urnak csendesen:

— Visszaadtam egy szenvedő, fájó ember szívének az elvesztett — szeretetet . . .

V.

Járnak, kelnek az Ur szép szárnyas angyalai egész karácsony éjszakáján, letörölik a szenvedők arczáról a fájdalom égő könyűit és a kétségbeesett szívek mélyébe égi balzsamot hordanak: hitet, reményt, szeretetet.

De nem tehet róla az a fenn trónoló, fontos szellem, hogy egy éjszaka oly rövid, oly hamar elmúlik s hogy lenn a földön annyi, annyi sok a boldogtalan és szenvedő, több mint az ég szárnyas angyalai, — nem tehet róla, hogy bizony karácsony éjszakáján is marad lenn elég, a ki boldogtalan.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett. Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (Ó-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, Ferencziek-utca 6. sz. Bilitz-féle házba helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephonnal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővíve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyúttal legpontosabban megfelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy díszes más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — eivállalunk egyúttal **hulla-szállítást** légmentes zárt érekezőrsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: **fa- és érekezőrsók, szemfedők, halottas öltözék, sarkoszorok, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetkezésekhez szükséges legdiszesebb és legolcsóbb bármilyen nevezendő kellékek dús választéka.**

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi temetkezési intézet szorgos törekvéssel szerzett jó hírnevet minden tolatkodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy emeljük is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk közlésével, temetések felvétele és rendezésével

Gindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Talpra magyar, itt a tél, ruhát gyorsan szerezzél!

2 frt 50 kr. egy kitünő és finom minőségű erős, téli cordkelméből készített,

magyar nadrág,

meleg téli velesz béléssel, mely a legnagyobb hidegnek is ellentáll tetszés szerinti nagyságban és színben. Csak **2 frt 50 kr.** Mértékül a lábszár hosszát és hasbőségét kel tudatni.

Finom téli pantalló nadrág 2 frt, legfinomabb 3 frt.

Egész öltözet, téli vastag posztó kelméből, nadrág, mellény, kabát összesen 6 frt 50 kr., finomabb 8 frt 50 kr.

Csak 2 forint egy meleg téli erős, tartós

polgar-kabát ujjas mellény

minden színben és nagyságban, férfiak és nőknek, finom kötésű kivitelben.

Továbbá kitünő meleg téli göndör selyemszőcű imit.

asztragan-sapka

selyemmel letüzött béléssel, darabja csak 1 frt.

Téli női gyapjas posztó nagykendők

meleg, elpusztíthatatlan kivitelben, 175 cm. hosszú és széles, vastag rojtokkal, minden színben darabja:

I. rendű	II. rendű	III. rendű
1 frt 50 kr.	2 frt 75 kr.	4 forint.

Ezeannel közhírré tételük, hogy a liferálásból ki-maradt 3000 darab nagyszerű kiállítású kitünő úgynevezett

„Huszár“ ló-pokrócz

gyors pénzszerzés miatt a gyári áron alul eladandó. Ezen kitünő ló-pokróczok 190 cm. hosszúak és 130 cmtr. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva,

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda,

darabja **1 frt 68 kr.** párja **3 frt 30 kr.**

Gazdasági és urasági ló-pokróczok finom díszes csikú vastag minőségű, darabja **2 frt 50 kr.**

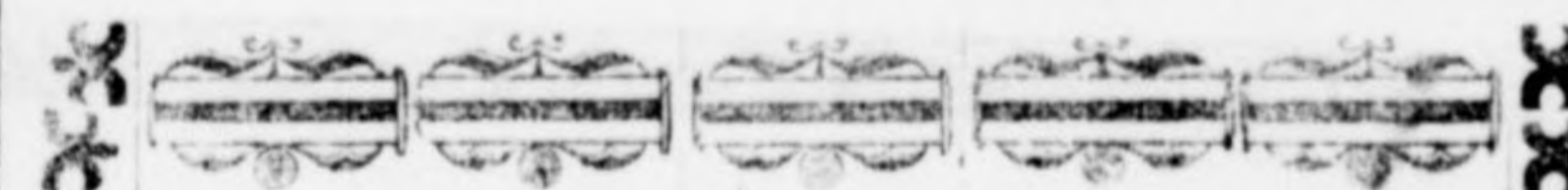
Megrendelések postautánvétellel mellett eszközöl tetnek, meg nem felelő azonnal visszavéttetik és a pénz visszaadatik.

Egyedüli bizalmat érdemlő üzég:

Első bécsi általános ipar-üzlet

a magyar koronához

BÉCS, V., Rüdiger-utca 126 FEKETE.

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya,

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnal versenyezhet. ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

a * * * * COGNAC,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból, idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, így kolera ellen

évszerű sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza féle cognacgyár

igazgatósága:

Budapest, VI. külső-váci-út 23.

Páris, Lipse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Csak akkor valódi, ha a sárga dugón ez az írás van: „Gróf Esterházy Géza.“

Szakértői vélemény: A forgalomban lévő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

Pécsi edénygyár raktár

Ferencziek-utca 11. sz.

Karácsonyi és újévi ajándékoknak

(ujdonságok) alkalmas tárgyak nagy választékban találtak.

Tudomásul.

Azon a városban elterjedt hírrel szemben, hogy én a *Hattyu* vendéglőből eltávoznék, tudatom a n. t. közönséggel, hogy az valótlan és csakis roszakaratból származhatott, mert semmi szándékom sem onnét távozni, ellenkezőleg főtörekvésem ezentúl is *izletes ételekkel, jó hamisítatlan italokkal, pontos szolgálat és olcsó árak* mellett egész napon át a n. t. közönségnek igényeit teljesen kielégíteni. Elvállalok *havi bérleteket is étkezésre a házában és a házon kívül is jutányos árért* s ajánlom magamat egyuttal *bankettek, lakodalmak, keresztelések* és egyéb alkalmi ünnepélyességek rendezésére, előre biztosítva azoknak legjobb kiviteléről.

A n. t. közönségnek szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Kron Mihály

a „Hattyu“ vendéglőse.

Alulírottak által ezennel közhirre tétetik, miszerint f. hó 27-én

Baranya Baánban országos pótvásár

fog tartatni.

Baán 1892. december 19-én.

Szita Lajos — **Maichl József**
h. körjegyző. községi bíró.

Dr. Löwy Ignác

Pécssett, Király-utca 31.

Készít **egyes műfogakat**, valamint **teljes műfogsorokat**, kaucuk, cellulose s arany alappal, meglevő korona nélküli foggyökerekre csavaros műkoronákat (Stiftzahn). Eszközöl **fogtöméseket** (plombálás) s **foghuzásokat**, a leghathatósabb érzéketlenítő szerek igénybe vétele mellett.

Olcsóbb és jobb mint minden

VÉGELEADÁS

1892. a téli és karácsonyi időnyre 1892.

RUHASZÖVETEK

továbbá vásznak, asztalneműek, szőnyegek és paplanok, ablakfüggönyök és ágyterítők, kész uri és női fehéreneműek,

valamint

női köpenyek, felöltők, legujabb alaku mantillók, esőköpenyek, otthonkák, karmantyuk és sapkák, ugyszintén minden e szakmába vágó cikkek

bámulatosan leszállított árak mellett

KREINER JÓZSEF

vászon- és divatáru-üzlete Pécssett király-utca 5-ik szám.

Minták kivánatra ingyen és bérmentve.

Karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére

ajánlom a t. cz. közönségnek jó hírnévnek örvendő, gazdagon felszerelt üzletemet, melyben **a legnagyobb választékban, legolcsóbb árakon s legjobb minőségben** kaphatók mindennemű

arany- ezüst-ékszer, alpacca-(china)-ezüst tárgyak és órák.

Az árak minden egyes darabon mindenki által olvashatók.

Elfogadok szakmába vágó mindennemű munkálatokat, javításokat, azokat úgy mint eddig **a legjobban, leggyorsabban a legolcsóbb áron** eszközölöm.

Serlegeket s minden más tárgyat tűzben és galvan úton aranyozok és ezüstözök.

Órák javítását szintén elvállalom, s a kijavított órákat csak azok teljes kipróbálása és szabályozása után adom át t. vevőimnek.

Számos látogatást és megrendelést kér

Engeszer Miklós,

aranyműves, ékszerész, órás Pécssett, Király-utca 6. sz., az arany hajó szálló átellenében.